

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

14 juin 2005

PROJET DE LOI

**concernant l'instauration d'une cotisation
annuelle à charge de certains organismes**

PROPOSITION DE LOI

**réglant le statut des personnes chargées
d'un mandat dans un organisme public
ou privé**

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet
1967 organisant le statut social des
travailleurs indépendants, en ce qui
concerne l'assujettissement des mandatai-
res publics au statut social des travailleurs
indépendants**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE L'ÉCONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE, DE L'ÉDUCATION,
DES INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES
ET DE L'AGRICULTURE
PAR
MME **Trees PIETERS**

**EN REMPLACEMENT DU DOCUMENT DISTRIBUÉ
PRÉCÉDEMMENT**

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

14 juni 2005

WETSONTWERP

**betreffende de invoering van een jaarlijkse
bijdrage ten laste van bepaalde instellingen**

WETSVOORSTEL

**tot regeling van het statuut van personen
belast met een mandaat in een openbare of
private instelling**

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van koninklijk besluit nr. 38
van 27 juli 1967 houdende inrichting
van het sociaal statuut der zelfstandigen,
in verband met de onderwerping van
de openbare mandatarissen aan
het sociaal statuut van de zelfstandigen**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE
EN CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW **Trees PIETERS**

**TER VERVANGING VAN HET VROEGER RONDGEDEELDE
STUK**

**Composition de la commission à la date du dépôt du rapport /
Samenstelling van de commissie op datum van indiening van het verslag :
Voorzitter / Président : Paul Tant**

A. — Membres titulaires/Vaste leden :

VLD Guy Hove, Pierre Lano, Georges Lenssen
PS Véronique Ghenne, Karine Lalieux, Sophie Pécriaux
MR Anne Barzin, Philippe Collard, Richard Fournaux
sp.a-spirit Magda De Meyer, Dalila Douifi, Koen T'Sijen
CD&V Trees Pieters, Paul Tant
Vlaams Blok Ortwin Depoortere, Jaak Van den Broeck
cdH Melchior Wathelet

B. — Membres suppléants/Plaatsvervangers :

Ingrid Meeus, Bart Tommelein, Luk Van Biesen, Ludo Van Campenhout
Jacques Chabot, Valérie Déom, Camille Dieu, Eric Massin
Valérie De Bue, Robert Denis, Corinne De Permentier, Dominique Tilmans
Anne-Marie Baeke, Philippe De Coene, Annemie Roppe, Greet van Gool
Simonne Creyf, Katrien Schryvers, Mark Verhaegen
Hagen Goyvaerts, Staf Neel, Frieda Van Themsche
Benoît Drèze, Damien Yzerbyt

C. — Membre sans voix délibérative/ Niet-stemgerechtigd lid :

ECOLO Muriel Gerkens

cdH	: Centre démocrate Humaniste
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	: Front National
MR	: Mouvement Réformateur
N-VA	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
PS	: Parti socialiste
sp.a - spirit	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
Vlaams Belang	: Vlaams Belang
VLD	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 51 0000/000 : Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA : Questions et Réponses écrites
CRIV : Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV : Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV : Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN : Séance plénière
COM : Réunion de commission
MOT : Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 51 0000/000 : Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV : Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV : Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV : Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN : Plenum
COM : Commissievergadering
MOT : Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

I. Exposé introductif de Mme Sabine Laruelle, ministre des Classes moyennes et de l'Agriculture	3
II. Commentaire des propositions de loi jointes par leurs auteurs respectifs	6
III. Discussion générale	7
IV. Discussion des articles	27
V. Votes	37

INHOUD

I. Inleidende uiteenzetting van mevrouw Sabine Laruelle, minister van Middenstand en Landbouw . . .	3
II. Toelichting bij de toegevoegde wetsvoorstellen door hun respectievelijke indieners	6
III. Algemene bespreking	7
IV. Artikelsgewijze bespreking	27
V. Stemmingen	37

Documents précédents:

Doc 51 **1694/ (2004/2005) :**

001 : Projet de loi.
002 et 003 : Amendements.

Voir aussi :

005 : Texte adopté par la commission.

Doc 51 **1631/ (2004/2005) :**

001 : Proposition de loi de M. Peeters et Mme Van Gool et M. Anthuenis et Mme Roppe

Doc 51 **1632/ (2004/2005) :**

001 : Proposition de loi de M. Drèze et Mme D'hondt et M. Claes

Voorgaande documenten:

Doc 51 **1694/ (2004/2005) :**

001 : Wetsontwerp.
002 en 003 : Amendementen.

Zie ook :

005 : Tekst aangenomen door de commissie.

Doc 51 **1631/ (2004/2005) :**

001 : Wetsvoorstel van de heer Peeters en mevrouw Van Gool en de heer Anthuenis en mevrouw Roppe.

Doc 51 **1632/ (2004/2005) :**

001 : Wetsvoorstel van de heer Drèze en mevrouw D'hondt en de heer Claes

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi au cours de ses réunions des 19 et 27 avril et des 7 et 8 juin 2005.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

La ministre explique que le projet de loi instaure une cotisation à charge des organismes publics et privés au sein desquels siège au moins une personne rémunérée pour l'exercice d'un mandat public. Ces organismes seront redevables d'une cotisation annuelle égale à 20 % du montant total des rétributions octroyées au cours de l'année précédente. La cotisation ne sera pas due lorsqu'elle ne dépasse pas un certain montant, fixé présentement à 1 250 EUR.

L'abrogation de l'article 5*bis* de l'arrêté royal numéro 38 par la loi-programme du 27 décembre 2004 a suscité un vif émoi. Le texte proposé tente d'offrir une solution alternative.

Ces derniers jours, la réintroduction de l'article 5*bis* et l'instauration de cette cotisation annuelle à charge de certains organismes ont donné lieu à de nombreuses questions parlementaires. La ministre réagit à certaines d'entre elles:

1. Qu'en est-il des affiliations de mandataires politiques déjà enregistrées?

Les caisses d'assurances sociales seront invitées dans les prochains jours à contacter les personnes concernées en vue de considérer les affiliations comme nulles et non avenues et en vue de rembourser, le cas échéant, les cotisations sociales déjà versées. Pour ce qui concerne les mandataires «politiques» qui étaient déjà affiliés comme travailleurs indépendants et dont la base de calcul des cotisations de 2005 a été augmentée des revenus issus des mandats, ces mêmes caisses seront invitées à rectifier le calcul des cotisations pour 2005 en déduisant les revenus issus des mandats des revenus de référence.

2. Pourquoi la cotisation annuelle est-elle fixée à 20% du montant total de la rémunération des mandataires publics?

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp besproken op haar vergaderingen van 19 en 27 april en 7 en 8 juni 2005.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

De minister verklaart dat het wetsontwerp een bijdrage invoert ten laste van de private en openbare instellingen in wiens schoot minstens één persoon wordt bezoldigd voor de uitoefening van een publiek mandaat. Deze instellingen zullen een jaarlijkse bijdrage verschuldigd zijn die gelijk is aan 20% van het totale bedrag der toegekende beloningen gedurende het voorgaande jaar. De bijdrage zal niet verschuldigd zijn wanneer ze een zeker bedrag niet overschrijdt, op dit ogenblik vastgesteld op 1.250 EUR.

De opheffing van het artikel 5*bis* van het Koninklijk besluit nummer 38, door de programmawet van 27 december 2004 veroorzaakte heel wat opschudding. De voorgestelde tekst tracht een alternatieve oplossing aan te bieden.

Er werden de afgelopen dagen heel wat parlementaire vragen gesteld omtrent de herinvoering van het artikel 5*bis* en de invoering van deze jaarlijkse bijdrage ten laste van bepaalde instellingen. De minister gaat in op een aantal van deze vragen:

1. Wat gebeurt er met de reeds geregistreerde aansluitingen van politieke mandatarissen?

De sociale-verzekeringskassen zullen de komende dagen worden verzocht met de betrokkenen contact op te nemen om de aansluitingen als niet-bestaand te beschouwen en in om in voorkomend geval de reeds gestorte sociale bijdragen terug te betalen. Ten aanzien van de «politieke» mandatarissen, die reeds als zelfstandige waren aangesloten en voor wie de berekeningsgrondslag van de bijdragen voor 2005 met de inkomsten uit die mandaten was verhoogd, zullen diezelfde kassen worden verzocht de berekening van de bijdragen voor 2005 te corrigeren door de inkomsten uit die mandaten af te trekken van het referentieinkomen.

2. Waarom wordt de jaarlijkse bijdrage vastgesteld op 20% van het totaal bedrag van de bezoldiging van de publieke mandatarissen?

Il s'agit d'un pourcentage simple à appliquer et qui s'inspire du taux des cotisations dues par les travailleurs indépendants.

3. Tient-on compte de revenus bruts ou nets?

La ministre renvoie à l'article 6 de la proposition de loi où il est précisé qu'il s'agit du montant brut versé par les organismes au titre de rétributions. Par rétributions, il y a lieu d'entendre les revenus obtenus en raison ou à l'occasion de l'exercice du mandat et qui sont imposables conformément au Code des impôts sur les revenus, à l'exception du remboursement des dépenses propres à l'organisme.

4. Le projet de loi à l'examen a-t-il un effet rétroactif?

Il n'est nullement question de rétroactivité dans ce cas puisque les cotisations sont dues en 2005 – et non en 2004 – sur les derniers revenus annuels disponibles, à savoir ceux qui ont été attribués en 2004.

5. Quels seront les critères retenus pour établir la liste des organes consultatifs exclus?

Seront visés les organes qui ont pour fonction essentielle et principale de donner des avis. Par ailleurs, il devra s'agir d'avis donnés par ces organes, à peine de nullité des actes.

6. Le plafond de 1 250 EUR est-il fixé par mandataire ou par organisme, par an ou par mois?

Il s'agit d'un montant annuel par organisme, tenant compte donc de tous les revenus attribués par cet organisme au cours de l'année précédant l'année de cotisation à toutes les personnes qui y ont exercé un mandat public.

Le ministre souligne qu'avec ce projet, le gouvernement rencontre une série de préoccupations apparues suite à la suppression de l'article 5*bis*. Les difficultés qui se sont manifestées en matière de cumul d'indemnités ou de détermination du caractère complémentaire ou principal du statut de travailleur indépendant, n'étaient toutefois pas insolubles. Cependant, dans un souci de prendre des mesures de bonne administration, le gouvernement a donné la préférence à une mesure claire et parfaitement exécutable. Le gouvernement prendra toutes les mesures nécessaires à la bonne exécution

Het betreft een eenvoudig toe te passen percentage dat is ingegeven door het bijdragepercentage dat de zelfstandigen verschuldigd zijn.

3. Wordt rekening gehouden met bruto- of netto-inkomsten?

De minister verwijst naar artikel 6 van het wetsontwerp, waarin wordt gepreciseerd dat het gaat om bruto-inkomsten die de instellingen bij wijze van «beloning» storten. Onder «beloning» dient te worden verstaan het «inkomen dat uit hoofde of naar aanleiding van het uitoefenen van het mandaat werd bekomen en dat conform het Wetboek der Inkomensbelasting belastbaar is, met uitzondering van terugstortingen van uitgaven eigen aan de Instelling».

4. Heeft het wetsontwerp een retroactieve werking?

In dit geval is geenszins sprake van terugwerkende kracht, aangezien de bijdragen in 2005 – en niet in 2004 – verschuldigd zijn op de laatste beschikbare jaar-inkomsten, te weten de inkomsten die in 2004 zijn toegekend.

5. Welke criteria worden gehanteerd om de lijst van vrijgestelde raadgevende organen op te stellen?

Een en ander zal gelden voor de organen die ten gronde en hoofdzakelijk een adviesverlenende taak hebben. Voorts zal het moeten gaan om adviezen die de bedoelde organen hebben verstrekt, op straffe van nietigheid van de akten.

6. Wordt het maximumbedrag van 1 250 euro vastgesteld per mandataris dan wel per instelling, en gebeurt zulks per jaar of per maand?

Het betreft een jaarlijks bedrag per instelling, waarbij dus rekening wordt gehouden met alle inkomsten die die instelling in het aan de bijdrage voorafgaande jaar heeft toegekend aan iedereen die er een openbaar mandaat heeft uitgeoefend.

De minister benadrukt dat met dit ontwerp de regering tegemoet komt aan een aantal bezorgdheden die bij de afschaffing van het artikel 5*bis* zijn gerezen. De gerezen moeilijkheden inzake cumul van uitkeringen of inzake de vaststelling van het bijkomend of hoofdzakelijk karakter van het statuut der zelfstandige waren nochtans oplosbaar. De Regering heeft evenwel in haar bezorgdheid om maatregelen te nemen van goed bestuur, de voorkeur gegeven aan een duidelijke en perfect uitvoerbare maatregel. De Regering zal alle maatregelen nemen om een vlotte uitvoering van deze bepalingen

de ces dispositions et à une optimisation de la perception de cette cotisation.

II. — COMMENTAIRE DES PROPOSITIONS DE LOI JOINTES PAR LEURS AUTEURS RESPECTIFS

A. *Exposé introductif de M. Benoît Drèze (cdH) concernant la proposition de loi modifiant l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, en ce qui concerne l'assujettissement des mandataires publics au statut social des travailleurs indépendants (DOC 51 1632/001)*

M. Benoît Drèze (cdH) souligne que la proposition de loi n° 1632 se fonde sur le principe d'un traitement identique des administrateurs du secteur public et des administrateurs du secteur privé, en assujettissant les deux catégories d'administrateurs au statut social des indépendants. Ce principe était à la base de l'article 174 de la loi-programme du 27 décembre 2004, mais il ne se retrouve plus dans le projet de loi à l'examen. Pour le groupe cdH, deux éléments sont essentiels. Premièrement, le parti souhaite garantir à tous l'accès à un mandat public, afin que les allocataires et les bénéficiaires de crédit-temps puissent également exercer un mandat public sans être sanctionnés. Deuxièmement, le cdH désire réduire au maximum les tracasseries administratives en n'assujettissant pas au statut social des indépendants les administrateurs dont les revenus issus du mandat sont inférieurs au montant plancher à partir duquel des cotisations sociales doivent être versées.

L'intervenant propose néanmoins d'augmenter légèrement le montant seuil prévu, pour les administrateurs du secteur public, par la proposition de loi n° 1632 dès lors que nombre d'entre eux supportent, du fait de l'exercice de leur mandat, des frais supplémentaires difficilement chiffrables.

La proposition de loi n° 1632 part du principe que le paiement de cotisations sociales confère également des droits à ceux qui s'en acquittent. L'intervenant déplore que le projet de loi du gouvernement n'aille pas dans le même sens. La cotisation imposée par le projet de loi aux organismes publics et privés où les mandats sont exercés doit dès lors plutôt être considérée comme un nouvel impôt. Le Conseil d'État est, lui aussi, de cet avis (DOC 51 1694/001, pp. 15 et 16). Le ministre ne pense-t-il pas que l'on crée un dangereux précédent en créant un nouvel impôt en faveur de l'INASTI?

mogelijk te maken en de inning van deze bijdrage te optimaliseren.

II. — TOELICHTING BIJ DE TOEGEVOEGDE WETSVOORSTELLEN DOOR HUN RESPECTIEVE-LIJKE INDIENERS

A. *Toelichting door de heer Benoît Drèze (cdH) bij het wetsvoorstel tot wijziging van koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, in verband met de onderwerping van de openbare mandatarissen aan het sociaal statuut van de zelfstandigen (DOC 51 1632/001)*

De heer Benoît Drèze (cdH) benadrukt dat het wetsvoorstel nr. 1632 vertrekt vanuit een gelijke behandeling van bestuurders in de publieke sector en bestuurders in de private sector door beide categorieën bestuurders te onderwerpen aan het sociaal statuut van de zelfstandigen. Dit was wel het uitgangspunt van het artikel 174 van de programmawet van 27 december 2004, maar is echter niet meer terug te vinden in het voorliggende wetsontwerp. Voor de cdH-fractie zijn twee zaken van primordiaal belang: Ten eerste wenst de partij de toegang van iedereen tot een publiek mandaat vrijwaren zodat ook uitkeringstrekkers en mensen met tijdscrediet een publiek mandaat kunnen uitoefenen zonder afgestraft te worden. Ten tweede beoogt het cdH de administratieve rompslomp zoveel mogelijk te beperken door bestuurders wiens inkomen uit het mandaat lager ligt dan het minimumbedrag vanaf hetwelk men sociale bijdragen verschuldigd is, niet te onderwerpen aan het sociaal statuut van zelfstandigen.

Spreker stelt voor het drempelbedrag voor de bestuurders in de publieke sector toch iets te verhogen dan voorzien in het wetsvoorstel nr. 1632, omdat nogal wat van deze mandatarissen extra kosten hebben die verbonden zijn aan de uitoefening van hun mandaat maar die moeilijk te becijferen zijn.

Het wetsvoorstel nr. 1632 gaat uit van de filosofie dat de betaling van een sociale bijdrage ook rechten doet toekomen aan diegenen die deze sociale bijdrage betaalt. Spreker betreurt dat het wetsontwerp van de regering deze gedachtegang niet volgt. De bijdrage die door het wetsontwerp wordt opgelegd aan de openbare of private instellingen waar de mandaten worden vervuld, is dan ook eerder te beschouwen als een nieuw soort belasting. Ook de Raad van State is deze mening toegedaan (DOC 51 1694/001, p. 15 en 16). Is de minister niet van mening dat door het invoeren van een nieuwe belasting ten voordele van de RSVZ, er een gevaarlijk precedent geschapen wordt?

M. Drèze accepte que le projet de loi du gouvernement serve de base à la discussion.

B. Commentaires de Mme Annemie Roppe (sp.a-spirit) concernant la proposition de loi réglant le statut des personnes chargées d'un mandat dans un organisme public ou privé (DOC 51 1631/001)

Mme Annemie Roppe (sp.a-spirit) indique que la proposition de loi n° 1631 vise à adoucir les effets pervers de l'assujettissement des mandataires siégeant dans des organismes publics et privés au statut social des travailleurs indépendants. L'intervenante constate que, dans l'intervalle, le gouvernement est parvenu à un accord qui répond également aux préoccupations exprimées dans la proposition de loi n° 1631. Elle est disposée à soutenir le projet de loi du gouvernement.

III. — DISCUSSION GÉNÉRALE

Réunion du 25 avril 2005

M. Yvan Mayeur (PS) fait observer que la loi-programme du 27 décembre 2004 a effrayé les mandataires des organismes privés et publics, ce qui a donné lieu à une série de questions parlementaires. Il a été reproché aux membres du parlement d'avoir voté l'article 174 de la loi-programme, alors que cet article ne les concernait de toute façon pas. La plupart des parlementaires exercent en effet conjointement un mandat exécutif communal, qui ne relève cependant pas du champ d'application dudit article. La mesure vise essentiellement les mandats exercés au sein d'ASBL communales et d'associations intercommunales. Autrefois, de telles ASBL avaient été créées afin de pouvoir bénéficier de certaines subventions.

Nombre de réactions étaient de nature financière, le prélèvement de la cotisation sociale à hauteur de 20% des rémunérations risquant de réduire les revenus dégagés par les mandataires des organismes privés ou publics. Beaucoup de mandataires s'indignent surtout de l'entrée en vigueur immédiate de la mesure. L'intervenant aurait trouvé plus acceptable de prévoir une période transitoire, de sorte que la mesure n'entre en vigueur, par exemple, qu'à compter des prochaines élections communales. Une grande confusion règne en outre en ce qui concerne l'entrée en vigueur. D'aucuns allèguent que des arrêtés d'exécution sont encore nécessaires, alors que d'autres affirment le contraire. Les organismes qui sont financièrement en mesure de le faire ont déjà pris des dispositions, d'autres non. M. Mayeur s'enquiert du montant annuel des rémunérations de ces mandats.

De heer Drèze gaat akkoord dat het wetsontwerp van de regering de basis zal vormen van de besprekingen.

B. Toelichting door mevrouw Annemie Roppe (sp.a-spirit) bij het wetsvoorstel tot regeling van het statuut van personen belast met een mandaat in een openbare of private instelling (DOC 51 1631/001)

Mevrouw Annemie Roppe (sp.a-spirit) verduidelijkt dat het wetsvoorstel nr. 1631 de perverse neveneffecten van de onderwerping van de mandatarissen in openbare en private instellingen aan het sociaal statuut van de zelfstandigen, beoogt te verzachten. Spreekster stelt vast dat de regering ondertussen een akkoord heeft kunnen vinden dat ook tegemoet komt aan de bekommernissen van wetsvoorstel nr. 1631. Zij is bereid het wetsontwerp van de regering te steunen.

III. — ALGEMENE BESPREKING

Vergadering van 25 april 2005

De heer Yvan Mayeur (PS) merkt op dat de programwet van 27 december 2004 de mandatarissen in de openbare en private instellingen schrik heeft aangejaagd, wat aanleiding gaf tot het stellen van een reeks parlementaire vragen. Er werd de parlementairen verweten dat zij het artikel 174 van de programwet gestemd hadden, terwijl zij er toch niet onder lijden. De meeste parlementairen hebben immers ook een gemeentelijk uitvoerend mandaat dat echter niet onder het toepassingsgebied van dit artikel valt. Het zijn vooral de mandaten in de gemeentelijke VZW's en intercommunale verenigingen die door deze maatregel getroffen worden. Dergelijke VZW's zijn in het verleden opgericht om bepaalde subsidies te kunnen verkrijgen.

Heel wat reacties waren van financiële aard omdat door de heffing van de sociale bijdrage ten bedrage van 20% van de bezoldigingen, het inkomen in hoofdte van de mandatarissen van de openbare of private instellingen dreigde te verminderen. Vooral de directe inwerkingtreding van de maatregel stuit veel mandatarissen tegen de borst. Spreker zou het aanvaardbaarder gevonden hebben, moest er een overgangsperiode voorzien zijn zodat de maatregel bij voorbeeld pas zou ingaan bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen. Er rijst bovendien veel onduidelijkheid over de inwerkingtreding. Volgens sommigen zouden er nog uitvoeringsbesluiten nodig zijn, volgens anderen dan weer niet. De instellingen die het financieel aankunnen hebben al voorzieningen getroffen, andere niet. De heer Mayeur vraagt hoeveel de bezoldigingen van deze mandaten jaarlijks bedragen.

M. Benoît Drèze (cdH) demande à la ministre comment elle a calculé que la mesure rapporterait 8 millions d'euros.

La ministre répond que les rémunérations de pareils mandats peuvent osciller entre 0 et plus de 50 000 euros par an. Le montant estimé de 8 millions d'euros a été calculé en fonction de la rémunération moyenne de 4500 mandataires qui ont introduit une demande d'exonération.

M. Yvan Mayeur (PS) indique que beaucoup de mandataires craignent d'être soudainement considérés comme des travailleurs indépendants alors qu'ils poursuivent un objectif social. Selon l'intervenant, ces mandataires ne peuvent être considérés comme des indépendants parce qu'il s'agit d'un engagement social et non de l'exercice d'une activité professionnelle. De même, le fait qu'une cotisation soit prélevée mais qu'elle ne donne droit à aucune prestation en matière de sécurité sociale, est incompréhensible aux yeux de beaucoup. Le système risque en outre de générer beaucoup de paperasserie administrative. Selon l'intervenant, on ne peut pas créer une nouvelle catégorie de faux indépendants.

La mesure pose problème pour un certain nombre de mandataires. Parmi ceux-ci on trouve notamment beaucoup d'enseignants qui, en vertu de leur statut, ne peuvent pas exercer d'activité complémentaire en qualité d'indépendant. Cette mesure fait également courir aux allocataires sociaux ou aux chômeurs qui exercent un tel mandat, le risque de perdre leur allocation. Selon M. Mayeur, il convient de trouver rapidement une solution en faveur de ces mandataires, faute de quoi ils renonceront à leur mandat.

M. Philippe Collard (MR) nuance les propos de M. Mayeur. Dans la pratique, il s'agit souvent, s'agissant d'engagement social, de bénévolat non rémunéré, lequel n'est pas soumis à la cotisation sociale. Selon l'intervenant, la cotisation sociale ne touche pas les mandataires proprement dits dès lors que le projet de loi à l'examen prévoit que les institutions devront elles-mêmes payer cette cotisation. En outre, cette cotisation n'est due que si la rémunération d'un mandat excède un montant minimum déterminé.

M. Yvan Mayeur (PS) répond que ces mandats vont, dans beaucoup de cas, bien au-delà du simple bénévolat et qu'il leur faut souvent montrer aussi des qualités de manager et de décideur. Indirectement, les conseillers communaux et de CPAS sont également concernés dès lors qu'ils siègent, en cette qualité, dans des ASBL communales qui relèvent du champ d'application

De heer Benoît Drèze (cdH) vraagt hoe de minister berekend heeft dat de maatregel 8 miljoen euro zou moeten opbrengen.

De minister antwoordt dat de bezoldigingen voor dergelijke mandaten kunnen schommelen tussen 0 en meer dan 50.000 euro per jaar. Het geraamde bedrag van 8 miljoen euro is berekend op de gemiddelde bezoldiging van 4500 mandatarissen die een vrijstelling hebben aangevraagd.

De heer Yvan Mayeur (PS) geeft aan dat vele mandatarissen schrikken van het feit dat zij plotseling beschouwd worden als zelfstandigen terwijl zij zich nochtans inzetten voor een maatschappelijk doel. Volgens spreker kunnen deze mandatarissen niet als zelfstandigen beschouwd worden omdat het enkel gaat om een maatschappelijk engagement en niet om de uitoefening van een beroepsactiviteit. Ook het feit dat er wel een bijdrage wordt geheven maar dat deze bijdrage geen recht geeft op enige prestatie op het vlak van sociale zekerheid, is voor velen onbegrijpelijk. Het systeem dreigt bovendien tot heel wat administratieve rompslomp te leiden. Volgens spreker mag er geen nieuwe categorie van schijnzelfstandigen gecreëerd worden.

De maatregel zorgt bij bepaalde mandatarissen voor problemen. Zo bevinden er zich onder deze mandatarissen nog al wat leraars die volgens hun statuut geen nevenactiviteit als zelfstandige mogen uitoefenen. Uitkeringsgerechtigden of werklozen die dergelijk mandaat uitoefenen, dreigen door deze maatregel hun uitkering te verliezen. Er moet volgens de heer Mayeur snel een oplossing gevonden te worden voor deze mandatarissen, anders dreigen deze mensen hun mandaat neer te leggen.

De heer Philippe Collard (MR) nuanceert de stelling van de heer Mayeur. In de praktijk gaat het in het geval van maatschappelijk engagement dikwijls om onbezoldigd vrijwilligerswerk dat niet onderworpen is aan de sociale bijdrage. De sociale bijdrage raakt volgens spreker niet aan de mandatarissen zelf omdat het wetsontwerp voorziet dat de instellingen zelf deze bijdrage moeten betalen. Bovendien is deze bijdrage pas verschuldigd vanaf dat de bezoldiging voor een mandaat een bepaald minimumbedrag overschrijdt.

De heer Yvan Mayeur (PS) antwoordt dat deze mandaten in vele gevallen verder strekken dan louter vrijwilligerswerk en dat er ook dikwijls ook management en beleid aan te pas komt. Onrechtstreeks zijn de gemeenteraadsleden en OCMW-raadsleden ook betrokken partij omdat zij in die hoedanigheid zetelen in gemeentelijke VZW's die wel onder het toepassingsgebied

du projet de loi à l'examen. Selon M. Mayeur, le projet de loi est simplement un moyen de combler un trou dans le budget. N'y a-t-il pas d'autres moyens de combler ce trou?

Le système proposé dans le projet de loi à l'examen introduit, selon M. Mayeur, une discrimination entre les mandataires qui ont déjà une activité indépendante et les mandataires qui n'ont pas d'activité indépendante. Les mandataires qui ont déjà une activité indépendante et qui dépassent déjà le plafond au-delà duquel il faut payer des cotisations sociales, ne devront plus payer de cotisations sur les rémunérations qu'ils perçoivent en tant que mandataire. C'est discriminatoire par rapport aux mandataires qui n'atteignent pas ce plafond. L'intervenant demande au ministre des précisions sur ce point.

M. Benoît Drèze (cdH) demande à M. Mayeur de préciser le statut qu'il juge approprié pour les mandataires. Un statut d'employé ne serait-il pas préférable?

M. Yvan Mayeur (PS) répond qu'il faudrait prévoir, pour les mandats exécutifs communaux tels que ceux des bourgmestres et échevins, un statut de protection équivalant à celui de l'administration communale. Jusqu'à présent, aucune indemnité de départ n'est prévue pour ces mandataires lorsqu'ils perdent leur mandat. Ils n'ont pas non plus droit à une allocation de chômage. Or, dans une commune de taille moyenne, la fonction de bourgmestre est souvent un emploi à temps plein. Il est inadmissible qu'un bourgmestre puisse perdre son emploi sans avoir droit à la moindre indemnité de départ.

Avec le projet de loi, ce ne sont plus les mandataires eux-mêmes qui sont touchés, mais bien les organismes où ils siègent. Si certains d'entre eux enregistrent un résultat financier positif, beaucoup d'autres, dans le secteur social ou de l'aide sociale, parviennent à peine à garder la tête hors de l'eau sur le plan financier. M. Mayeur cite l'exemple de l'hôpital Saint-Pierre à Bruxelles. Il s'agit d'un hôpital public à vocation sociale dont les patients sont majoritairement indigents et qui accueille un grand nombre d'illégaux. Cet hôpital est en équilibre, sur le plan financier, malgré l'indigence de ses patients, et il parvient même à affecter une partie de ses ressources à la recherche scientifique. Si cette institution devait, de surcroît, verser des cotisations sociales sur les rémunérations de ses administrateurs, cet équilibre financier risquerait d'être compromis. L'intervenant estime qu'il est inadmissible que des institutions sociales telles que les hôpitaux publics et les sociétés de logement social doivent désormais payer des coti-

van het wetsontwerp vallen. Volgens de heer Mayeur is het wetsontwerp gewoon een manier om een gat in de begroting te vullen. Is er geen andere manier om het gat in de begroting te vullen?

Het systeem voorgesteld in het wetsontwerp voert volgens de heer Mayeur een ongelijkheid in tussen de mandatarissen die al een zelfstandige activiteit hebben en de mandatarissen die geen zelfstandige activiteit hebben. De mandatarissen die reeds een zelfstandige activiteit hebben en reeds boven hun maximumdrempel zitten voor het betalen van sociale bijdragen, zullen geen bijdragen meer moeten betalen voor hun bezoldigingen als mandataris. Dit houdt een discriminatie in t.o.v. mandatarissen die niet aan deze maximumdrempel geraken. Spreker vraagt hierover verduidelijking aan de minister.

De heer Benoît Drèze (cdH) vraagt aan de heer Mayeur welk statuut hij dan wel geschikt acht voor de mandatarissen. Zou een bediendenstatuut dan beter zijn?

De heer Yvan Mayeur (PS) antwoordt dat er voor gemeentelijke uitvoerende mandaten zoals burgemeesters en schepenen, een beschermingsstatuut zou moeten komen gelijk aan dat van de gemeentelijke administratie. Tot nu toe is voor er voor deze mandatarissen geen uittredingsvergoeding voorzien in geval van verlies van het mandaat. Evenmin hebben zij recht op een werkloosheidsuitkering. In een middelgrote gemeente is het ambt van burgemeester vaak een full-time job. Het is onaanvaardbaar dat een burgemeester zijn ambt kan verliezen zonder enig recht op uittredingsvergoeding.

Door het wetsontwerp worden de mandatarissen niet langer zelf getroffen maar wel de instellingen waar de mandatarissen in zetelen. Sommige van deze instellingen hebben een positief financieel resultaat maar vele anderen die actief zijn in het welzijnswerk of in de sociale sector kunnen nauwelijks financieel het hoofd boven water houden. De heer Mayeur geeft het voorbeeld van het Sint-Pietersziekenhuis te Brussel. Het is een openbaar ziekenhuis met een sociale oriëntatie en met een overwegend arm cliënteel waaronder heel wat illegalen. Ondanks het arme cliënteel kan het ziekenhuis toch nog het financieel evenwicht bewaren en zelfs nog wat geld besteden aan wetenschappelijk onderzoek. Indien deze instelling ook nog sociale bijdragen op de bezoldigingen van haar bestuurders zou moeten betalen, dreigt dit financieel evenwicht te evolueren naar een financieel onevenwicht. Spreker vindt het onaanvaardbaar dat sociale instellingen zoals openbare ziekenhuizen en sociale huisvestingsmaatschappijen voortaan

sations sociales à l'INASTI. Le ministre estime-t-il que cette mesure est équitable?

Le PS souhaite que tous les revenus contribuent au financement de la sécurité sociale. Les travailleurs indépendants dont les revenus excèdent un certain plafond ne doivent s'acquitter de cotisations sociales que sur ledit montant, plus aucune cotisation sociale ne devant être payée sur la partie de ces revenus qui excède ce montant maximum. Le PS estime que cette situation est inadmissible. Lesdits plafonds doivent dès lors être revus à la hausse. Le PS plaide pour une cotisation généralisée qui ne profiterait pas seulement à l'INASTI mais qui serait prélevée sur tous les revenus.

Une distinction devrait être établie, lors du calcul de cette cotisation, selon l'importance du mandat exercé. En effet, le mandat de président d'un hôpital public n'est pas comparable, en termes de responsabilités et de rémunération, à celui exercé au sein d'une modeste ASBL communale.

À la demande de *M. Benoît Drèze (cdH)*, *Mr. Yvan Mayeur (PS)* précise que, quoique son intervention fasse état d'un choix que devraient faire les intercommunales concernant la prise en charge de ladite cotisation annuelle, il ne s'agit là que d'une hypothèse; il est bien entendu que le projet en cours de discussion laisse le choix aux organismes concernés de prendre ou non en charge la cotisation, en lieux et place des mandataires concernés.

Son parti considère que l'obligation de payer cette cotisation annuelle n'est notamment pas adéquate pour les hôpitaux à caractère social (par exemple, l'hôpital Saint-Pierre à Bruxelles qui prend en charge entre autres les sans-papiers) car certains organismes pourront prendre en charge la cotisation et d'autres pas; il en découlera une inégalité de traitement entre les différents mandataires concernés; pourquoi les mandataires travaillant dans le domaine social devraient-ils être moins bien lotis que ceux travaillant pour d'autres institutions disposant de plus de moyens financiers?

M. Benoît Drèze (cdH) remarque que si un désaccord existe au sein du gouvernement quant à la question de savoir qui, du mandataire ou de l'institution au sein de laquelle il siège, doit payer la cotisation, le débat est encore d'autant plus vif au niveau local où les mandataires doivent eux-même décider de leurs propres émoluments; les mandataires étant de ce fait juge et partie.

Mme Trees Pieters (CD&V) critique tout d'abord la manière dont ce dossier a été traité la semaine précédente; la majorité a préféré ne pas être présente en

sociale bijdragen moeten betalen aan de RSVZ. Vindt de minister deze maatregel rechtvaardig?

De PS wil dat alle inkomens bijdragen aan de sociale zekerheid. Zelfstandigen wiens inkomen een bepaald maximumgrens overstijgt, moeten enkel tot dit maximumbedrag sociale bijdragen betalen. Op het deel van het inkomen dat dit maximumbedrag overschrijdt moet er geen sociale bijdragen niet meer betaald worden. Dit is voor de PS onaanvaardbaar. Deze maximumbedragen met dus opgetrokken worden. De PS pleit voor een algemene bijdrage die niet alleen ten goede komt aan de RSVZ en die geheven wordt op alle inkomens.

Er zou ook een differentiatie moet komen in deze bijdrage naargelang de zwaarte van een mandaat. Een mandaat van voorzitter van een openbaar ziekenhuis is niet vergelijkbaar met een mandaat in kleine gemeentelijke VZW zowel op het vlak van verantwoordelijkheden als op het vlak van bezoldiging.

Op verzoek van *de heer Benoît Drèze (cdH)* preciseert *de heer Yvan Mayeur (PS)* dat hij het in zijn betoog weliswaar had over een door de intercommunale verenigingen te maken keuze, te weten wie die jaarlijkse bijdrage zou moeten betalen, maar dat het slechts om een hypothese gaat; uiteraard laat het ter bespreking voorliggende wetsontwerp de betrokken instellingen de keuze de bijdrage al dan niet in de plaats van de betrokken mandatarissen te betalen.

Zijn partij vindt de verplichting om die jaarlijkse bijdrage te betalen niet geschikt voor met name de ziekenhuizen die ook aan sociaal werk doen, zoals het Sint-Pieters-ziekenhuis in Brussel dat ook *sans-papiers* verzorgt. Sommige instellingen zullen de bijdrage immers aankunnen, maar anderen dan weer niet. Er zal een ongelijke behandeling van de verschillende betrokken mandatarissen uit voortvloeien. Waarom zouden de mandatarissen die in de sociale sector aan de slag zijn minder bedeed moeten zijn dan wie werkt voor instellingen met meer financiële armslag?

De heer Benoît Drèze (cdH) merkt op dat als er in de regering al geen eensgezindheid is over wie de bijdrage moet betalen (de mandataris dan wel de instelling waarin hij zitting heeft), het debat op lokaal vlak nog heviger zal zijn, omdat de mandatarissen daar zelf moeten beslissen over hun bezoldiging, waardoor de mandatarissen rechter en partij zijn.

Mevrouw Trees Pieters (CD&V) kritiseert in de eerste plaats de wijze waarop dit dossier de vorige week is behandeld. De meerderheid verkoos niet in aantal te

nombre plutôt que de mener un débat constructif concernant les différences d'approches entre le MR et le PS.

Elle approuve la remarque de M. Yvan Mayeur (PS), selon laquelle personne ne peut mettre en cause le principe de la cotisation de solidarité prévue par la loi programme. Cependant, concernant son opinion présentant l'activité des mandataires publics comme un engagement bien plus que comme un métier, elle souligne toutefois que ces activités doivent donner lieu à imposition fiscale et sociale; elle constate que l'intention initiale du projet a été détournée; au début, il s'agissait d'imposer les mandataires mais l'évolution des débats aboutit de plus en plus à l'idée que les communes doivent assumer cette charge nouvelle, ce qui a été abondamment commenté par l'Union des villes et des communes.

Le membre conteste totalement l'opinion de la ministre, selon laquelle le projet en cours de discussion serait une œuvre de bonne administration. Aucune solution à ce problème n'a été trouvée depuis 4 mois (date du vote de la loi-programme); tout au plus a-t-elle reçu un rapport précisant que les difficultés étaient moins grandes que celles prévues initialement; de plus, un premier essai a d'abord été tenté via la loi programme et après l'échec de cette mesure, voilà que le gouvernement tente à nouveau de traiter ce problème par le biais du projet de loi en discussion; le gouvernement a manifestement commis une grosse erreur.

Mme Pieters approuve la remarque de son collègue Yvan Mayeur selon laquelle il n'est pas correct de changer les règles en cours de route; ce genre de mesure doit être adopté en début de législature afin que tout le monde sache au juste à quoi s'en tenir. Ce n'est d'ailleurs pas un hasard si un grand nombre de mandataires, apprenant qu'ils allaient être soumis à ladite cotisation, ont pris leur retraite anticipée afin d'échapper à cette obligation légale.

La ministre a confirmé que des cotisations payées à l'INASTI durant les 3 premiers mois de 2005 allaient être remboursées; le membre souhaite connaître de quel montant il s'agit.

Une fois de plus, le gouvernement reporte sur les communes de nouvelles charges, ce qui a obligé certaines d'entre elles à licencier des membres de leur personnel et à augmenter les taxes;

Le membre conteste l'article 5 du projet qui donne pouvoir au Roi d'exonérer certains organismes du paiement de la cotisation. Une fois la loi votée, le gouvernement pourra donc faire ce qu'il veut et décider que certains mandataires seront mieux rémunérés que d'autres.

zijn, veeleer dan constructief te debatteren over de verschillen in benadering tussen MR en PS.

Zij stemt in met de opmerking van de heer Yvan Mayeur (PS), die heeft aangevoerd dat niemand het principe van de bij de programmawet ingestelde solidariteitsbijdrage op de helling mag zetten, maar in verband met zijn voorstelling van de activiteit van de publieke mandatarissen als een engagement veeleer dan als een beroepsactiviteit, onderstreept zij dat die activiteiten gepaard moeten gaan met het heffen van belastingen en sociale bijdragen. Zij stelt vast de oorspronkelijke bedoeling van het wetsontwerp is omzeild. Aanvankelijk ging het erom de mandatarissen aan een sociale bijdrage te onderwerpen, maar de debatten evolueren meer en meer naar de idee dat de gemeenten die nieuwe lasten voor hun rekening moeten nemen, wat uitvoerig is becommentarieerd door de Vereniging van Steden en Gemeenten.

De spreekster is het volkomen oneens met de minister, die heeft aangegeven dat het ter bespreking voorliggende wetsontwerp een daad van behoorlijk bestuur zou zijn. Al vier maanden (sinds de goedkeuring van de programmawet) is voor dat knelpunt geen oplossing gevonden. Er is haar alleen een rapport bezorgd waarin gepreciseerd werd dat de moeilijkheden minder groot waren dan aanvankelijk verwacht. De regering heeft bovendien eerst geprobeerd via de programmawet te werk te gaan, maar dat is mislukt. Nu doet zij via het ter bespreking voorliggende wetsontwerp een nieuwe poging om het probleem te regelen. Het is duidelijk dat de regering een grote fout heeft begaan.

Mevrouw Pieters beaamt de opmerking van de heer Mayeur dat het niet correct is de spelregels tijdens het spel te willen veranderen. Een dergelijke maatregel moet bij de aanvang van een zittingsperiode worden aangenomen, zodat iedereen precies weet waaraan zich te houden. Het is trouwens geen toeval dat nu de mandatarissen hebben vernomen dat zij een bijdrage zullen moeten betalen, velen voortijdig zijn weggegaan om aan die wettelijke verplichting te ontsnappen.

De minister heeft bevestigd dat de bijdragen die tijdens het eerste kwartaal van 2005 aan het RSVZ zijn betaald, zullen worden teruggestort. De spreekster wenst te weten over welk bedrag het gaat.

Eens te meer schuift de regering nieuwe lasten door naar de gemeenten, wat sommige gemeenten ertoe heeft verplicht personeelsleden te ontslaan en de heffingen te verhogen.

De spreekster betwist artikel 5 van het wetsontwerp dat de Koning machtigt bepaalde instellingen vrij te stellen van de betaling van de bijdrage. Zodra de wet is aangenomen, zal de regering dus kunnen doen wat ze wil en beslissen om bepaalde mandatarissen beter te

Le membre a eu vent de certaines informations selon lesquelles les administrateurs du Centre d'expertise des soins de santé, une parastatale créée par la loi programme du 24 décembre 2002, allaient toucher des émoluments de 24.000 euros, qui se verraient exonérés; il n'est pas normal que les organismes exonérés le soient par voie d'arrêté royal et non pas par une disposition légale.

Il n'est pas non plus équitable de prévoir dans ce projet que le montant exonéré de 1.250 euros le soit par institution et non pas en fonction des revenus touchés individuellement par chaque mandataire.

Mme Pieters objecte que le projet en discussion a un caractère rétroactif non justifié, puisque la prise d'effet de l'obligation de cotiser prend cours à partir du 1er janvier 2005, concernant les revenus à compter du 1er janvier 2004, ce qui aura pour effet de changer les règles en cours de route, après la conclusion du contrat entre le mandataire et l'institution qui l'occupe.

L'intervenante demande à la ministre si le montant des cotisations sera toujours bien déductible sur le plan fiscal par le mandataire, puisqu'il s'agit maintenant d'un forfait.

Elle critique également le taux prévu de 20%: dans le système actuel, le taux applicable pour l'assujettissement au statut des travailleurs indépendants est de 19%; pourquoi dès lors porter ce taux à 20%?

Il est également fait écho aux remarques émises par le Conseil d'État qui, consulté en urgence conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er des lois coordonnées sur le Conseil d'État a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites (avis n°38.234/3, DOC 51 1694/001, pp; 12 et s.); Mme Pieters regrette que le Conseil d'État n'ait pas pu opérer un examen plus approfondi.

Il en ressort tout d'abord de cet avis que la cotisation envisagée a la nature d'un impôt et non pas seulement d'une cotisation, ce qui s'oppose à une délégation de compétence par le législateur au Roi; le Conseil d'État a donc conclu à l'existence d'un problème de conformité avec les articles 170 et 172, alinéa 2 de la Constitution (points 4 à 7 de l'avis).

Elle se réjouit toutefois que la remarque du Conseil d'État concernant l'article 2 du projet initial (point 9 de l'avis) ait été suivie; au lieu d'abroger la disposition modificative de la loi-programme, le projet en cours d'examen modifie les dispositions de l'arrêté royal n°38.

verlonen dan anderen. Het is de spreekster ter ore gekomen dat de bestuurders van het Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg, een bij de programmawet van 24 december 2002 opgerichte parastatale instelling, een bezoldiging van 24.000 euro ontvangen en dat daarvoor vrijstelling zou gelden. Het is niet normaal dat de vrijstelling van bepaalde instellingen geschiedt bij koninklijk besluit in plaats van bij wet.

Het is evenmin billijk dat dit wetsontwerp zou bepalen dat het vrijgestelde bedrag van 1.250 euro per instelling wordt berekend, en niet op grond van wat elke mandataris afzonderlijk ontvangt.

Mevrouw Pieters heeft er bezwaar tegen dat het ter bespreking voorliggende wetsontwerp een niet verantwoorde terugwerkende kracht heeft; de verplichting om bij te dragen gaat immers in op 1 januari 2005 (voor de inkomsten vanaf 1 januari 2004), wat betekent dat de spelregels worden veranderd tijdens het spel, namelijk na de sluiting van de overeenkomst tussen de mandataris en de instelling waarin hij zitting heeft.

De spreekster vraagt aan de minister of het bedrag van de bijdragen voor de mandataris wel fiscaal aftrekbaar blijft, aangezien het nu om een forfait gaat.

Zij heeft ook kritiek op de geplande 20%: in de huidige regeling bedraagt het percentage voor wie aan het statuut der zelfstandigen is onderworpen, 19%. Waarom wordt dat percentage naar 20% gebracht?

Mevrouw Pieters verwijst voorts naar de opmerkingen van de Raad van State, die zich wegens het spoedeisende karakter en overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft moeten beperken «tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de te vervullen vormvereisten» (advies nr. 38.234/3, DOC 51 1694/001, blz. 12 en volgende). Het lid betreurt dat de Raad van State geen grondiger onderzoek heeft kunnen uitvoeren.

Uit het advies blijkt in de eerste plaats dat de geplande bijdrage de kenmerken heeft van een belasting en niet van een loutere bijdrage, wat een hinderpaal vormt voor een bevoegdheidsdelegatie door de wetgever aan de Koning. De Raad van State komt derhalve tot het besluit dat er een probleem is: de tekst is niet bestaanbaar met de artikelen 170 en 172, tweede lid, van de Grondwet (punten 4 tot 7 van het advies).

Mevrouw Pieters verheugt er zich evenwel over dat gevolg is gegeven aan de opmerking van de Raad van State in verband met artikel 2 van het voorontwerp (punt 9 van het advies): in plaats van de wijzigingsbepaling uit de programmawet op te heffen, wijzigt het ter bespreking voorliggende wetsontwerp de bepalingen van koninklijk besluit nr. 38.

La crainte est émise que certains mandataires publics ne doivent payer deux fois; en effet, à propos de certains mandataires publics qui sont en même temps mandataires privés, le fisc a décidé que tous leurs revenus constituent des rémunérations d'administrateurs, y compris les rémunérations et jetons de présence afférents aux mandats publics; ces indépendants ont donc déjà payé toutes ces années des cotisations sociales sur leurs revenus provenant de leur(s) mandat(s) public(s); il existe en effet une présomption fiscale qui a pour conséquence que, dans la pratique, les données relatives aux revenus non contestées par les intéressés sont automatiquement transmises à l'INASTI et donc également aux caisses pour indépendants; la caisse concernée ne peut rien faire d'autre que de calculer la cotisation sur base de ces données transmises; cela signifie concrètement que la disposition en projet relative aux 20% aboutira au résultat que des cotisations seront payées deux fois: une fois sur base de l'arrêté royal n° 38 et une deuxième fois par l'institution, en vertu des dispositions du projet en discussion par l'institution qui les emploie; une telle chose va manifestement à l'encontre du principe «*non bis in idem*».

Comment la ministre compte-t-elle agir afin d'éviter qu'une telle double imposition ne provoque l'intervention de la Cour d'arbitrage, via un recours en annulation à titre principal ou via une question préjudicielle posée par le tribunal du travail?

Une critique est également dirigée à l'encontre du principe selon lequel le montant exonéré de 1.250 euros est calculé sur le montant total versé par chaque institution; de ce fait, une institution occupant un seul mandataire percevant 6.000 euros sur base annuelle sera exonérée de cotisation, tandis qu'une autre qui occupe 10 mandataires percevant chacun 700 euros sera bien soumise à cette cotisation, ce qui est discriminatoire; il serait plus équitable de prendre comme base pour l'exonération les montants perçus par chaque mandataire pris individuellement.

Une question est adressée concernant l'article 5 du projet, permettant une dérogation en faveur de certains organes consultatifs; comment cela se passera-t-il en pratique? S'agira-t-il de dérogations à titre individuel ou visant certaines catégories générales d'organes? Comment va-t-on décider si un organe est ou non consultatif?

Des précisions sont également demandées concernant les assemblées générales qui peuvent compter un grand nombre de membres; n'est-il pas possible d'exclure de la cotisation les émoluments versés aux administrateurs publics durant ces assemblées générales?

Er wordt gevreesd dat bepaalde mandatarissen van een openbare instelling tweemaal zullen moeten betalen. Voor sommige van die mandatarissen die ook een mandaat bekleden in een privé-instelling, heeft de fiscus immers besloten al hun inkomsten als bestuurdersbezoldigingen te beschouwen, inclusief de bezoldigingen en presentiegelden met betrekking tot de overheidsmandaten. Die zelfstandigen hebben al jaren sociale bijdragen betaald op de inkomsten uit hun overheidsmanda(a)t(en). Er bestaat immers een fiscaal vermoeden, dat in de praktijk tot gevolg heeft dat de gegevens over inkomsten die door de betrokkene niet worden betwist, automatisch worden doorgegeven aan het RSVZ en dus ook aan de sociale verzekeringsfondsen voor de zelfstandigen. Het betrokken fonds is dan verplicht de bijdrage te berekenen op basis van de doorgespeelde gegevens. Concreet betekent dit dat de ontworpen bepaling in verband met de 20% erin zal resulteren dat bepaalde bijdragen tweemaal worden betaald: eerst op grond van koninklijk besluit nr. 38, en vervolgens door de instelling die als werkgever optreedt, krachtens de bepalingen van het ter bespreking voorliggende wetsontwerp. Dat druist duidelijk in tegen het principe «*non bis in idem*».

Hoe denkt de minister te werk te gaan om te voorkomen dat het Arbitragehof wordt aangezocht om op te treden, na een specifiek beroep tot vernietiging of via een door de arbeidsrechtbank gestelde prejudiciële vraag?

Voorts heeft de spreekster kritiek op het beginsel waarbij het vrijgestelde bedrag van 1.250 euro wordt berekend op basis van het totale bedrag dat elke instelling heeft uitbetaald. Daardoor zou die bijdrage niet verschuldigd zijn door een instelling die één mandataris in dienst heeft en hem jaarlijks 6.000 euro uitkeert, maar wél door een instelling met 10 mandatarissen die elk 700 euro ontvangen. Dat leidt tot discriminatie. Het ware billijker het door elke individuele mandataris ontvangen bedrag als berekeningsbasis voor de vrijstelling te hanteren.

In verband met artikel 5 van het wetsontwerp, dat ten gunste van bepaalde «raadgevende organisaties» in een afwijking voorziet, vraagt de spreekster hoe een en ander in de praktijk zal verlopen. Zal het om individuele afwijkingen gaan, of worden veeleer bepaalde algemene categorieën van instellingen geviséerd? Hoe zal worden uitgemaakt of een orgaan al dan niet raadgevend is?

Tevens verzoekt de spreekster om nadere preciseringen met betrekking tot de algemene vergaderingen, waaraan soms veel leden deelnemen. Kunnen de aan de publieke mandatarissen gestorte vergoedingen voor de deelname aan die vergaderingen niet van de bijdrage worden uitgesloten?

L'intervenante estime souhaitable que l'on puisse procéder à une individualisation de certains organes au sein des administrations locales, concernant la prise en compte du montant de 1.250 euros, comme par exemple l'assemblée générale; n'est-il donc pas possible d'opérer une individualisation par organe?

Un autre mécanisme pourrait peut être permettre de rendre cette loi plus équitable; un mandataire siège au sein d'une ASBL dépendant d'un pouvoir local, les 1.250 euros seraient en principe calculé pour la seule ASBL sur base annuelle; ainsi par exemple le service de médiation de dettes d'un CPAS pourrait soit faire partie intégrante du CPAS soit être constitué sous forme d'ASBL et sans doute bénéficier de ce fait d'un régime plus favorable concernant la calcul des 1.250 euros; que pense la ministre à ce sujet?

Un certain nombre de questions existent également concernant une série d'associations; doivent-elles ou non verser la cotisation? il s'agit notamment des associations d'hôpitaux, des régies communales autonomes, des EVA et IVA (externe verzelfstandigde agentschappen et interne verzelfstandigde agentschappen instituées au sein de la Communauté flamande), les agences locales pour l'emploi, les ASBL poursuivant des objectifs à caractère social, notamment au niveau des projets pour l'emploi).

Un problème se pose également vis-à-vis d'un décret de la région flamande qui impose un plafond aux rémunérations des mandataires publics (153 euros brut de jeton de présence) siégeant au sein des intercommunales car il faut savoir si ce montant maximum prévu par la Communauté flamande doit être considéré comme comprenant ou non la cotisation de 20% prévue par le projet en cours de discussion.

Étant donné le caractère rétroactif du projet en cours d'examen, certaines institutions publiques manquant d'argent devront sans doute, au moment de l'entrée en vigueur de la loi (à partir du 1er janvier 2004), si elle est adoptée, réclamer à leur(s) mandataire(s) une partie de leurs émoluments déjà payés mais devenus un paiement partiellement indu du fait de l'entrée en vigueur d'une telle loi. Face à ces incertitudes, certaines institutions paient les émoluments sans opérer de retenue puisque la loi n'est pas en vigueur tandis que d'autres ajournent le paiement de ceux-ci jusqu'au moment où la clarté sera faite; il existe donc une situation de vide juridique.

Afin d'aboutir à une loi réellement praticable, n'induisant pas d'effets néfastes indésirés, il est important de trouver une solution à tous ces problèmes.

M. Guy Hove (VLD) constate que bon nombre de questions qu'il souhaitait poser ont déjà été abordées

De spreekster vindt het wenselijk dat de toekenning van de vrijstelling van 1.250 euro aan bepaalde organen binnen de lokale administraties (bijvoorbeeld de algemene vergadering) op individuele basis zou geschieden. Is het derhalve niet mogelijk per orgaan in een individuele regeling te voorzien?

Er bestaat nog een ander mechanisme om de ontworpen wet billijker te maken: voor een mandataris die zitting heeft in een van een lokale overheid afhangende vzw, zou het bedrag van de vrijstelling in principe uitsluitend voor de vzw en op jaarbasis kunnen worden berekend; zo zou bijvoorbeeld de schuldbemiddelingsdienst van een OCMW ofwel integraal deel kunnen uitmaken van dat OCMW, ofwel een afzonderlijke vzw kunnen zijn, die daardoor wellicht aanspraak maakt op een gunstiger regeling wat de berekening van de vrijstelling betreft. Wat is terzake het standpunt van de minister?

Voorts rijst een aantal vragen in verband met een reeks verenigingen: moeten die de bijdrage al dan niet storten? Het betreft met name de ziekenhuisverenigingen, de autonome gemeentebesturen, de in de Vlaamse Gemeenschap ingestelde EVA's en IVA's (externe, respectievelijk interne verzelfstandigde agentschappen), de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen en de vzw's met een maatschappelijk doel (inzonderheid werkgelegenheidsprojecten).

Tevens dreigen er moeilijkheden te ontstaan ten aanzien van een decreet van de Vlaamse Gemeenschap, op grond waarvan de vergoedingen (te weten het presentiegeld) van de publieke mandatarissen die in de intercommunale verenigingen zitting hebben, worden beperkt tot 153 euro bruto. Het komt erop aan na te gaan of dat door de Vlaamse Gemeenschap opgelegde maximum al dan niet de in dit wetsontwerp bedoelde bijdrage van 20% omvat.

De in uitzicht gestelde wet zou immers terugwerken: zo ze wordt aangenomen zullen, bij de inwerkingtreding ervan (met ingang van 1 januari 2004), sommige openbare instellingen in geldnood wellicht van hun mandataris(sen) een deel van de reeds betaalde vergoedingen moeten terugvorderen omdat zij ten dele onverschuldigd zullen zijn geworden. Die onzekerheid leidt tot uiteenlopende reacties: sommige instellingen betalen de vergoedingen zonder daarop een bedrag in te houden omdat de wet nog niet in werking is getreden, terwijl andere instellingen de betaling van die vergoedingen uitstellen tot terzake klaarheid heerst. We hebben dus te maken met een juridisch vacuüm.

Willen we tot een écht toepasbare wet komen zónder ongewenste en funeste neveneffecten, dan moeten we voor al die knelpunten een oplossing zien te vinden.

De heer Guy Hove (VLD) constateert dat nogal wat vragen die hij zou willen stellen over de ziekenhuizen

par *M. Yvan Mayeur (PS)* concernant les hôpitaux exerçant des fonctions sociales et *Mme Trees Pieters (CD&V)*; notamment celles relative au seuil d'exonération de 1.250 euros se référant à l'entièreté de l'institution concernée et non pas aux émoluments de chaque mandataire pris individuellement avec comme conséquence qu'un mandataire unique percevant 6.000 euros ne sera pas taxé tandis que 10 autres mandataires percevant chacun 700 euros et siégeant au sein de la même institution se verront imposer, ce qui induit une discrimination; question également concernant la liste des organes consultatifs exonérés par arrêté royal.

L'intervenant a cependant une question plus spécifique à poser à la ministre, concernant la banque carrefour des entreprises. Un mandataire concerné par la cotisation doit-il y être inscrit? Reçoit-il son propre numéro? Si oui, quelles sont les modalités pratiques concernant l'obtention de son numéro d'inscription?

Mme Annemie Roppe (sp.a-spirit) estime que le système de cotisation pour les indépendants appelle bon nombre de critiques car il provoque des effets contraires à l'équité sociale; il est absurde, par exemple, de calculer les cotisations sur les revenus remontant à trois ans, ce qui entraîne des inéquités et des complications inutiles. Le régime dégressif est tout particulièrement inéquitable et illogique car selon qu'un indépendant gagne plus, il paie moins relativement.

Le membre appelle de ses vœux une cotisation unique et progressive valant pour tous les travailleurs (salariés, indépendants et agents de l'État), quel que soit leur statut, quitte à prévoir des tarifs différents, évaluant de manière progressive, en fonction du montant global du revenu, tarifs qui sont perçus par le service des contributions sur la base de leurs données et contrôles comme c'est le cas par exemple aux Pays-Bas. Un tel système pourrait faire économiser d'importants frais administratifs.

Un problème existe également concernant la question de savoir ce qu'est une profession principale et ce qu'est une profession accessoire, tant pour les salariés que pour les indépendants. Une clarification est nécessaire sur cette question des professions accessoires; par exemple, aucune cotisation ne doit être payée en ce qui concerne les professions à titre accessoire de journaliste, moniteur sportif, d'auteur et certaines catégories d'artistes alors qu'il le faut pour certaines autres catégories. Il faudrait normalement prévoir soit un système où tout le monde paie pour son activité salariée, quelle qu'elle soit, en obtenant de ce fait une protection sociale liée à cette activité principale (principe de la solidarité), soit un système où l'on paie pour son activité

welke ook sociale functies vervullen, al ter sprake zijn gebracht door de *heer Yvan Mayeur (PS)* en *mevrouw Trees Pieters (CD&V)*. Het betreft met name de vraag of het bedrag van 1.250 euro tot hetwelk geen bijdrage verschuldigd is, slaat op de betrokken instelling in haar geheel, en niet op de bezoldiging van elke individuele mandataris (met als gevolg dat in een instelling met maar één mandataris die 6.000 euro opstrijkt geen bijdrage verschuldigd zal zijn, terwijl voor een andere instelling met 10 andere mandatarissen die elk 700 euro ontvangen, de bijdrage wél zal gelden, iets wat tot discriminatie leidt). Voorts had het lid een vraag over de bij ninklijk besluit vrijgestelde raadgevende organen.

De spreker heeft evenwel een meer specifieke vraag voor de minister wat de Kruispuntbank van Ondernemingen betreft. Moet een bijdrageplichtige mandataris daar worden ingeschreven? Krijgt hij zijn eigen nummer? Zo ja, welke nadere regels gelden dan voor de verkrijging van diens inschrijvingsnummer?

Volgens *mevrouw Annemie Roppe (sp.a-spirit)* is de bijdrageregeling voor de zelfstandigen voor heel wat kritiek vatbaar, want ze heeft gevolgen die tegen de sociale billijkheid indruisen; het heeft bijvoorbeeld geen enkele zin de bijdragen te berekenen op de inkomsten van 3 jaar terug, wat leidt tot onbillijkheden en nodeloze complicaties. Het degressieve stelsel is bijzonder onrechtvaardig en onlogisch, want naargelang een zelfstandige meer verdient, betaalt hij relatief minder.

Het lid is een vurig pleitbezorger voor één progressieve bijdrage die voor alle werkenden (werknemers, zelfstandigen en ambtenaren) geldt, ongeacht hun statuut. Desnoods wordt dan maar voorzien in verschillende, progressieve tarieven overeenkomstig het totaalbedrag van het inkomen die door de belastingdienst worden geïnd op basis van hun gegevens en controles zoals bijvoorbeeld in Nederland het geval is. Een dergelijke regeling zou aanzienlijke besparingen inzake administratieve kosten opleveren.

Voorts rijst een knelpunt omtrent de vraag wat nu precies een hoofdberoep en wat een bijberoep is, zowel als het om werknemers gaat als wanneer het zelfstandigen betreft. Terzake is er verduidelijking nodig over de bijberoepen. Zo moet bijvoorbeeld geen enkele vorm van bijdrage worden betaald op als bijberoep uitgeoefende banen van journalist, sportmonitor, auteur en sommige categorieën van kunstenaars, terwijl zulks wel het geval is voor bepaalde andere categorieën. Normaal gezien zou moeten worden voorzien ofwel in een regeling waarbij iedereen betaalt voor zijn bezoldigde activiteit van welke aard ook, hetgeen de betrokkene dan een aan die hoofdactiviteit gerelateerde sociale bescherming doet genieten (solidariteitsbeginsel), ofwel dat men be-

principale, pour laquelle on bénéficie d'une protection, et où on ne paie pas pour les activités accessoires qui ne bénéficient pas de protection supplémentaire (principe de l'assurance). Il y a lieu de faire un choix. L'intervenante souhaite obtenir de la part de la ministre des explications en ce qui concerne le statut des activités accessoires.

Le système prévu par le projet met à charge de l'institution employeuse la charge du paiement de la cotisation, pour autant qu'elle ne dépasse pas le seuil de 1 250 euros. Le principe retenu, concernant le montant seuil de 1 250 euros est critiquable. L'intervenante se demande pourquoi la diminution proportionnelle n'est prévue que de manière facultative.

Le membre partage les remarques de Mme Trees Pieters (CD&V) concernant les remarques du Conseil d'État, mais ne souhaite plus en faire la lecture comme sa collègue vient de le faire.

Elle constate également des problèmes de traduction au niveau de la version néerlandaise de l'exposé des motifs. Elle partage également la remarque de Mme Trees Pieters, concernant le seuil de 1.250 euros se rapportant à l'ensemble de l'institution et non pas aux émoluments des mandataires considérés individuellement.

M. Richard Fournaux (MR) entend mettre l'accent sur la problématique de l'information des mandataires; qui est visé et qui ne l'est pas; il s'agit d'une information particulièrement importante; certains mandataires ont en effet reçu, de la part de l'Union des Villes et des Communes de Belgique, des documents comme si la cotisation était due; il y a là un problème manifeste d'information alors que la loi n'est pas encore votée.

Concernant la possibilité laissée par la loi à l'institution occupant le mandataire de prendre ou non en charge la cotisation; il s'agit là d'un principe en totale contradiction avec la philosophie de départ de ce système, prévu initialement par la loi-programme; l'idée de départ est que quiconque reçoit un émolument doit cotiser au niveau social; cette idée de départ permet d'éviter que certains mandataires doivent cotiser et d'autres pas, ce qui serait inéquitable.

Concernant l'intervention de *M. Benoît Drèze (cdH)* à propos des intercommunales il entend mettre en lumière que les intercommunales ne sont pas des organes hybrides; il s'agit toujours en fin de compte des communes; il faut donc éviter que ce soient toujours les communes qui paient et voient leurs frais augmenter; certaines communes sont par exemple membres d'un

taalt voor zijn hoofdberoep waarvoor men bescherming geniet, en niet voor de bijkomende activiteiten die geen extra bescherming krijgen (verzekeringsbeginsel). Men dient een keuze te maken. De spreekster wenst meer uitleg van de minister over de status van de bijkomende activiteiten.

De in het wetsontwerp vervatte regeling verplicht de instelling waarin de mandatarissen zitting hebben de bijdrage te betalen zolang die niet hoger is dan 1.250 euro. Het in verband met het grensbedrag van 1.250 euro gehanteerde beginsel is vatbaar voor kritiek. Zij vraagt zich af waarom de evenredige vermindering enkel facultatief wordt voorzien.

Het lid is het eens met de opmerkingen van mevrouw Trees Pieters (CD&V) over de bemerkingen van de Raad van State maar wenst ze hier niet meer voor te lezen zoals haar collega zopas deed.

Voor het overige wijst ze op de uiterst krakkemikkige omzetting naar het Nederlands van de memorie van toelichting van het door de minister ingediende wetsontwerp. Zij kan zich evenzeer vinden in de opmerking van mevrouw Trees Pieters over het grensbedrag van 1.250 euro dat op de instelling als geheel slaat, en niet op de bezoldigingen van elke mandataris afzonderlijk.

De heer Richard Fournaux (MR) wil vooral ingaan op het knelpunt van de voorlichting van de mandatarissen: voor wie geldt de regeling, en voor wie niet? Die voorlichting is van zeer groot belang; van de Belgische Vereniging van Steden en Gemeenten hebben sommige mandatarissen immers stukken ontvangen als zouden zij de bijdrage verschuldigd zijn. Er rijst kennelijk een probleem inzake voorlichting, terwijl de wet nog niet eens aangenomen is.

De wet biedt de instelling die de mandataris heeft aangesteld, de mogelijkheid de bijdrage al dan niet ten laste te nemen. Dat beginsel staat volkomen haaks op het uitgangspunt van die regeling, zoals die door de programmawet is uitgewerkt. Het uitgangspunt van de regeling is immers dat eenieder die een bezoldiging ontvangt, daar sociale bijdragen op moet betalen. Aldus kan worden voorkomen dat bepaalde mandatarissen een bijdrage moeten betalen en anderen niet, wat tot een onbillijke situatie zou leiden.

Wat de opmerkingen van *de heer Benoît Drèze (cdH)* over de intercommunale verenigingen betreft, merkt de spreker op dat die verenigingen geen hybridische organen zijn; tenslotte werken gemeenten samen in intercommunale verenigingen. Men moet derhalve voorkomen dat de gemeenten altijd voor de kosten moeten opdraaien en hun uitgaven zien stijgen. Sommige ge-

grand nombre d'intercommunales et la prise en charge de la cotisation par ces communes représenterait une charge financière importante.

Concernant la remarque de *M. Yvan Mayeur (PS)* signifiant que ce projet créerait une injustice à l'encontre des petits mandataires, *M. Fournaux* souligne qu'une injustice existe de toute façon dans le régime actuel car, du fait de l'évolution de la matière concernant la sécurité sociale des indépendants, on exige maintenant des administrateurs de sociétés de cotiser dans tous les cas au système de sécurité sociale des travailleurs indépendants et il est devenu de ce fait impossible d'être administrateur à titre gratuit, même pour un administrateur à titre privé ne gagnant qu'un faible revenu ou même aucun revenu du tout. Une injustice existe donc actuellement entre d'une part les petits administrateurs privés gagnant très peu ou rien du tout et devant payer beaucoup de charges sociales et d'autre part les mandataires publics pouvant gagner des émoluments, parfois importants, sans être tenus de payer des cotisations sur ces montants.

Le projet en discussion est donc indispensable afin de rétablir l'équilibre entre les mandataires publics et privés mais il faut éviter les pièges évoqués par les orateurs précédents et il faudra donc des amendements pour corriger certaines choses. Il faut ainsi par exemple faire attention aux problèmes du cumul des revenus et des petits mandataires.

M. Benoît Drèze (cdH) pose les questions suivantes à la ministre:

Y a-t-il, dans la législation fédérale, des précédents d'impôts imposés au profit de l'INASTI?

Est-il possible de disposer du document budgétaire dont il ressort que la cotisation sociale qui sera prélevée rapportera 8 millions d'euros? Qu'advient-il si la recette estimée à 8 millions d'euros n'est pas atteinte? L'INASTI pourra-t-il conserver des recettes supplémentaires ou ce surplus sera-il affecté au budget général?

Quand le gouvernement résoudra-t-il finalement le problème? Le gouvernement avait promis une solution d'ici le 31 mars 2005. Dans l'intervalle, 4 500 mandatai-

meenten zijn bijvoorbeeld lid van veel intercommunale verenigingen. Voor die gemeenten zou het betalen van de bijdrage dan ook een zware financiële dobber worden.

In antwoord op de opmerking van *de heer Yvan Mayeur (PS)*, die heeft gesteld dat dit wetsontwerp de mandatarissen van kleine instellingen onbillijk zou behandelen, beklemtoont *de heer Fournaux* dat de vigerende regeling hoe dan ook reeds een onrechtvaardigheid inhoudt. De socialezekerheidsregeling voor de zelfstandigen is immers in die zin geëvolueerd dat de bestuurders van vennootschappen in alle gevallen een bijdrage wordt opgelegd in het kader van de socialezekerheidsregeling voor de zelfstandigen. Aldus kan een bestuurder niet langer onbezoldigd werken, zelfs al is hij bestuurder van een vennootschap en heeft hij weinig (of zelfs geen) inkomsten. Thans bestaat dus een onterecht verschil in behandeling tussen de bestuurders van kleine vennootschappen, die heel weinig of niets verdienen, maar wel aanzienlijke sociale bijdragen moeten betalen, en de mandatarissen van openbare instellingen, die een – soms aanzienlijke – bezoldiging kunnen opstrijken zonder dat ze daarop bijdragen hoeven te betalen.

Het ter bespreking voorliggende wetsontwerp is derhalve noodzakelijk om de ongelijke behandeling tussen de bestuurders van vennootschappen en de mandatarissen van openbare instellingen weg te werken. Er moet evenwel rekening worden gehouden met de tekortkomingen waarop de voorgaande sprekers hebben gewezen. Om bepaalde zaken recht te zetten zullen derhalve amendementen moeten worden ingediend. Zo zal bijvoorbeeld aandacht moeten gaan naar het vraagstuk van de cumulatieve inkomsten, alsook naar dat van de kleine mandatarissen.

De heer Benoît Drèze (cdH) stelt enkele vragen aan de minister:

Zijn er precedentes in de federale wetgeving waarbij in het verleden een belasting werd opgelegd ten voordele van de RSVZ?

Is het mogelijk te kunnen beschikken over het begrotingsdocument waaruit blijkt dat de sociale bijdrage die geheven zal worden, 8 miljoen euro zal opbrengen? Wat zal er gebeuren als de geraamde opbrengst van 8 miljoen euro niet gehaald wordt? Zal de RSVZ een eventueel meeropbrengst mogen behouden of zal dit overschot gebruikt worden voor de algemene begroting?

Wanneer zal de regering het probleem uiteindelijk oplossen? De regering had een oplossing beloofd tegen 31 maart 2005. Ondertussen zijn er 4500

res sont abandonnés à leur sort et ignorent ce qu'ils doivent faire. M. Drèze estime qu'un nouveau retard conduira à toute une série de litiges intentés par l'INASTI afin de récupérer les cotisations non perçues. Le cdH est disposé à trouver malgré tout une solution rapide, en formant une majorité alternative avec le CD&V, au cas où les partis de la coalition gouvernementale ne parviendraient pas à sortir de l'impasse.

Mme Muriel Gerken (Ecolo) s'étonne de ce que le gouvernement ait été obligé de recourir aux cotisations pour mandats publics pour assurer un financement suffisant de la sécurité sociale des indépendants. Les partenaires du gouvernement n'ont pu trouver un accord pour aborder une augmentation des recettes issues des cotisations sociales ni pour aborder un meilleur financement alternatif. Il ne restait que les mandataires publics. La politique du gouvernement en faveur d'un refinancement de la sécurité sociale des indépendants a donc échoué.

Afin de continuer à garantir l'accès de tout un chacun à un mandat public, le gouvernement a choisi de faire payer la cotisation sociale par les organismes, et non par les mandataires mêmes. De nombreuses intercommunales ont déjà annoncé qu'elles augmenteraient les jetons de présence versés aux mandataires afin que ceux-ci perçoivent la même rémunération qu'auparavant. Les organismes fixant eux-mêmes le montant de la rémunération, rien ne garantit à la ministre que la mesure rapportera 8 millions d'euros.

L'intervenante présentera un certain nombre d'amendements afin de tenter de limiter les dégâts, et notamment d'établir une distinction selon la catégorie de mandataires et d'opter pour la simplification administrative.

L'intervenante se demande si on ne pourrait profiter de ce projet de loi pour inclure dans les personnes dispensées de cotisations, les particuliers qui acceptent d'être tuteurs pour les mineurs étrangers non accompagnés. Ceux-ci doivent en effet s'inscrire comme indépendants complémentaires pour cette mission qu'ils remplissent pour l'État contre une rémunération forfaitaire de 500 euros par an alors que cette mission entraîne de nombreuses démarches, beaucoup de disponibilité et de frais.

Il s'agit d'une autre catégorie de personnes mais qui remplissent aussi une mission publique. L'avis de la ministre de la justice est sans doute également néces-

mandatarissen die in de kou blijven staan en niet weten wat ze moeten doen. Een verdere vertraging zal volgens de heer Drèze leiden tot een hele reeks rechtsgedingen ingesteld door de RSVZ om de niet-geïnde bijdragen te vorderen. De cdH is bereid om samen met CD&V via een wisselmeerderheid toch te komen tot een snelle oplossing indien de regeringspartijen niet uit de impasse geraken.

Mevrouw Muriel Gerken (Ecolo) vindt het verwonderlijk dat de regering, om de sociale zekerheid van de zelfstandigen voldoende te kunnen financieren, haar toevlucht heeft moeten nemen tot de bijdragen voor publieke mandaten. De regeringspartners zijn er niet in geslaagd een akkoord te bereiken over een verhoging van de ontvangsten uit de sociale bijdragen, noch over een betere alternatieve financiering. Daardoor bleven er alleen nog de publieke mandatarissen over. Met andere woorden: het regeringsbeleid met het oog op de herfinanciering van de sociale zekerheid van de zelfstandigen heeft gefaald.

Om de toegang van iedereen tot een publiek mandaat te blijven garanderen, heeft de regering ervoor geopteerd om de sociale bijdrage te laten betalen door de instellingen en niet door de mandatarissen zelf. Vele intercommunales hebben al aangegeven dat zij de zitpenningen die zij uitkeren aan de mandatarissen, zullen verhogen zodat de mandatarissen zelf dezelfde bezoldiging zullen blijven krijgen als vroeger. Door het feit dat de instellingen zelf het bedrag van de bezoldiging bepalen, heeft de minister geen enkele garantie dat de maatregel 8 miljoen euro zal opbrengen.

De spreekster zal een aantal amendementen indienen die de schade trachten te beperken en die o.a. een onderscheid maken naargelang de categorie van mandatarissen en opteren voor administratieve vereenvoudiging.

De spreekster vraagt zich af of het niet mogelijk is dit wetsontwerp te baat te nemen om de categorie van personen die van bijdragen zijn vrijgesteld uit te breiden tot de particulieren die aanvaarden als voogd op te treden voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Wie bereid is die opdracht voor de Staat en tegen betaling van een forfaitair bedrag van 500 euro per jaar op zich te nemen, moet zich immers inschrijven als zelfstandige in bijberoep; we mogen echter niet uit het oog verliezen dat die opdracht een grote beschikbaarheid vergt en veel kosten meebrengt.

Het betreft hier een andere categorie van personen, maar die eveneens een publieke opdracht vervult. Wellicht is terzake ook het advies van de minister van Jus-

saire mais Muriel Gerkenes aimerait connaître l'avis de la Ministre dans les compétences de cette loi.

M. Paul Tant (CD&V) demande à la ministre quel projet de loi sert à présent de texte de base. S'agit-il toujours du projet de loi (DOC 51 1694/001) déposé par le gouvernement? L'intervenant préconise aux membres de la majorité d'accorder leurs voix avant de poursuivre l'examen du projet de loi. Cette façon de procéder n'est pas sérieuse.

Selon M. Tant, le projet de loi à l'examen est le résultat d'une loi-programme mal rédigée et votée dans la précipitation au Parlement. À plusieurs reprises, l'opposition a dénoncé cette pratique lors de l'examen de la loi-programme. Il s'avère *a posteriori* que la loi pose quantité de problèmes d'adaptation, qui doivent être rectifiés par le biais d'une nouvelle initiative législative. M. Tant renvoie à sa proposition de modification du Règlement de la Chambre des représentants en ce qui concerne les lois-programmes (DOC 51 0051/001). La proposition modifie le Règlement de la Chambre des représentants en permettant à un groupe politique qui constate qu'une loi-programme comporte des articles dépourvus d'incidence budgétaire, d'en demander le renvoi devant la Conférence des présidents, qui statue à cet égard. La Chambre a, depuis lors, adopté cette proposition.

L'intervenant met en exergue l'insécurité juridique générée par l'article 174 de la loi-programme du 27 décembre 2004. En vertu de la loi-programme, les mandataires doivent se faire enregistrer en tant qu'indépendants tandis que, d'autre part, le gouvernement laisse entendre que ce n'est pas nécessaire. De nombreux mandataires ne savent plus à quel saint se vouer.

Le gouvernement a sollicité, dans l'urgence, l'avis du Conseil d'État sur le projet de loi à l'examen. Le membre regrette que le Conseil d'État n'ait pas disposé de plus de temps pour effectuer l'analyse de manière approfondie. En dépit de la brièveté du délai imparti, le Conseil d'État a tout de même formulé quelques observations fondamentales (DOC 51 1694/001, p. 16). Il estime notamment qu'il ne s'agit pas, en réalité, d'une cotisation sociale, mais d'un impôt. Cet impôt sera payé par les organismes qui rétribuent les mandataires, comme les intercommunales. Celles-ci étant principalement financées par les communes, ce sont donc essentiellement les communes qui devront supporter le coût de ces cotisations sociales. Une fois encore, l'État fédéral puise dans les caisses des communes.

titie vereist, maar mevrouw Gerkenes had toch graag de mening gehoord van minister Laruelle, althans wat haar bevoegdheden in deze aangelegenheid betreft.

De heer Paul Tant (CD&V) vraagt aan de minister welk wetsontwerp nu als basis moet worden genomen. Gaat het nog steeds om het wetsontwerp (DOC 51 1694/001) ingediend door de regering? De spreker pleit ervoor dat de meerderheidspartijen eerst de violen gelijk zouden stemmen alvorens verder te gaan met de behandeling van de wetsontwerpen. Dit is geen fatsoenlijke manier van werken.

Dit wetsontwerp is volgens de heer Tant het resultaat van een slecht geredigeerde programmawet die snel door het parlement werd gejaagd. Bij de handeling van de programmawet heeft de oppositie hier meermaals tevergeefs op gewezen. Achteraf blijken er allerlei toepassingsproblemen te zijn die via nieuwe wetgeving moeten worden rechtgezet. De heer Tant verwijst naar het door hem ingediende voorstel tot wijziging van het reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers met betrekking tot programmawetten (DOC 51 0051/001). Het voorstel wijzigt het reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers in die zin dat een politieke fractie indien zij vaststelt dat een programmawet artikels zonder budgettaire inslag bevat, de verwijzing kan vragen naar de Conferentie van voorzitters die hierover een uitspraak doet. Het voorstel is ondertussen door de Kamer aanvaard.

De spreker wijst op de rechtsonzekerheid die door artikel 174 van de programmawet van 27 december 2004 gecreëerd is. Volgens de programmawet moeten de mandatarissen zich laten registreren als zelfstandigen maar tegelijkertijd krijgen zij van de regering signalen dat het toch niet zou hoeven. Vele mandatarissen weten niet wat zij nu moeten doen.

De regering heeft voor dit wetsontwerp bij hoogdringendheid advies gevraagd bij de Raad van State. Het lid betreurt dat de Raad van State niet meer tijd gekregen heeft om dit wetsontwerp grondig te analyseren. Ondanks het korte tijdsbestek heeft de Raad van State toch enkele fundamentele opmerkingen gemaakt (DOC 51 1694/001, p. 16). Zo is de Raad van State van oordeel dat het eigenlijk niet om een sociale bijdrage gaat, maar wel om een belasting. Deze belasting zal betaald worden door de instellingen die de bezoldigingen betalen aan de mandatarissen, zoals de intercommunales. Aangezien de intercommunales voornamelijk gefinancierd worden door de gemeenten, zijn het voornamelijk de gemeenten die voor de sociale bijdragen zullen opdraaien. De federale overheid graait dus weer eens in de kas van de gemeenten.

Selon le Conseil d'État, le projet de loi n'est pas conforme à un principe important du droit fiscal, en l'occurrence celui de la non-affectation préalable de l'impôt. Le projet de loi dispose expressément que la cotisation sociale, qui est en fait un impôt, doit être versée à l'INASTI, autrement dit qu'elle servira à financer la sécurité sociale des travailleurs indépendants. En autorisant le Roi à accorder des exonérations de la cotisation sociale, le projet de loi viole également l'article 172 de la Constitution, qui dispose que nulle exemption d'impôt ne peut être établie que par une loi. M. Tant conclut que dans son projet de loi, le gouvernement n'a tenu aucun compte des observations pourtant essentielles du Conseil d'État. Il considère que, si elles entament une procédure en annulation contre ce projet de loi, les intercommunales ont de bonnes chances d'obtenir gain de cause devant la Cour d'arbitrage.

M. Tant demande à la ministre si le paiement de la cotisation sociale va ouvrir de nouveaux droits dans le chef des mandataires. Les mandataires qui exercent déjà une activité indépendante ne vont-ils pas payer deux fois cette cotisation sociale: une première fois en leur qualité de travailleur indépendant et une seconde fois en leur qualité de mandataire public.

Le membre conclut que le projet de loi à l'examen présente de nombreuses lacunes et il conseille à la ministre de bien reconsidérer sa copie.

Réunion du 7 juin 2005

Mr. Ortwin Depoortere (Vlaams Belang) communique tout d'abord que ce projet fait suite à une loi, insérée à la hâte dans une loi-programme afin, selon l'intervenant, de passer inaperçue aux yeux des parlementaires. Il constate ensuite que ce projet a donné lieu à bon nombre de contestations au sein de la Commission.

Il tient ensuite à dénoncer le fait qu'un élément de la déclaration de la ministre, lors de l'exposé des motifs, n'est aucunement réalisé dans le projet lui-même. Il est en effet déclaré non seulement que les institutions concernées auront le choix de faire supporter ou non la dite cotisation aux mandataires concernés, mais également que «*Pour effectuer ce choix, les organismes doivent tenir compte de la hauteur des rétributions de chacun des mandataires pour appliquer les retenues adaptées*», ce qui n'est nullement réalisé.

Volgens de Raad van State is het wetsontwerp in strijd met een belangrijk principe in het fiscaal recht namelijk dat een belasting nooit op voorhand wordt geaffecteerd. Het wetsontwerp stelt uitdrukkelijk dat de sociale bijdrage die eigenlijk een belasting is, moet gestort worden aan de RSVZ en m.a.w. dient voor de financiering van de sociale zekerheid van zelfstandigen. Door de Koning toe te laten om vrijstelling te verlenen voor het betalen van de sociale bijdrage is het wetsontwerp ook in strijd met artikel 172 van de Grondwet dat stelt dat een vrijstelling van belasting enkel kan worden ingevoerd bij wet. De heer Tant besluit dat de regering in het wetsontwerp geen rekening heeft gehouden met deze nochtans essentiële opmerkingen van de Raad van State. Hij acht de kans groot dat de intercommunales gelijk zullen halen voor het Arbitragehof, moesten zij een rechtszaak bij dit Hof starten tegen dit wetsontwerp, met een vernietiging tot gevolg.

De heer Tant vraagt aan de minister of het betalen van de sociale bijdrage nieuwe rechten zal doen ontstaan in hoofde van de mandatarissen. Zullen de mandatarissen die reeds een zelfstandige activiteit uitoefenen niet twee keer deze sociale bijdrage betalen: Een eerste maal in hun hoedanigheid van zelfstandige en een tweede maal in hun hoedanigheid van publiek mandataris.

Het lid concludeert dat het voorliggend wetsontwerp veel gebreken vertoont en adviseert de minister om zich grondig te bezinnen over het wetsontwerp.

Vergadering van 7 juni 2005

De heer Ortwin Depoortere (Vlaams Belang) heeft eerst aan dat dit wetsontwerp volgt op een wet die volgens hem inderhaast in een programmawet werd ingevoegd zodat ze door de parlementsleden niet zou worden opgemerkt. Vervolgens attendeert hij erop dat dit wetsvoorstel aanleiding heeft gegeven tot tal van disputen in de commissie.

Voorts wenst hij aan de kaak te stellen dat een element van de toelichtende verklaring van de minister geenszins in het wetsontwerp zelf concreet gestalte krijgt. Er werd immers enerzijds aangegeven dat de betrokken instellingen de keuze zullen hebben om de bijdrage al dan niet door de betrokken mandatarissen te doen betalen, maar anderzijds werd ook het volgende gepreciseerd: «*Om deze keuze te bewerkstelligen, dienen de instellingen rekening te houden met de hoegrootheid der beloningen van iedere mandataris teneinde de aangepaste inhoudingen toe passen.*». Dat laatste is geenszins verwezenlijkt.

Le Vlaams Belang considère par ailleurs que l'avis du Conseil d'État n° 38.234/3 rendu à propos du projet amène à conclure que le projet ne peut être soutenu. Le Conseil d'État a en effet posé comme enseignement (point 5, observation générale) que «*Le fait que le produit d'un prélèvement soit affecté en vue de la réalisation d'un objectif ou d'une politique déterminés, décrits dans la loi, et qu'il soit, à cet effet versé dans un fonds (budgétaire) n'enlève pas à un prélèvement le caractère d'un impôt*». L'analogie avec les cotisations sociales n'empêche en effet pas qu'il s'agisse d'un impôt; le Roi ne peut donc déterminer ni l'étendue des exemptions, ni celle de l'assiette imposable.

Un point positif est toutefois que le projet en question lève l'incertitude juridique, quant à la question de savoir si les mandataires doivent ou non s'inscrire à une caisse sociale pour travailleurs indépendants. Toutefois, ce seront les villes et communes qui, via les intercommunales et autres institutions où elles sont représentées, devront assumer le coût d'un déficit, existant au niveau fédéral; il est en effet peu probable que les mandataires concernés décident de réduire à due concurrence leurs jetons de présence afin d'arriver à un résultat neutre sur le plan budgétaire, c'est-à-dire qui n'ait pas pour effet d'augmenter les coûts pour l'institution au sein de laquelle il siègent. Le VB s'interroge donc quant à l'équité de la mesure envisagée.

Mme Muriel Gerken (Ecolo) constate que la justification du projet réside d'une part dans la nécessité de rétablir l'équité entre les mandataires publics et privés et d'autre part d'assurer un financement complémentaire pour l'INASTI (Institut National de Sécurité sociale des Travailleurs Indépendants) à hauteur de 8 millions EUR.

Cependant, la rentabilité d'une telle mesure dépend d'organismes qui ne dépendent pas du pouvoir fédéral. Etant donné notamment la diminution programmée en Wallonie du nombre d'intercommunales (environ 50% de mandataires en moins pour les intercommunales), l'intervenante doute que la mesure puisse rapporter la somme envisagée.

La ministre intervient pour souligner le choix des organismes concernés de payer eux-mêmes la cotisation ou de la répercuter sur les mandataires concernés, via une diminution des émoluments; ce choix rendu possible par la rédaction du projet est davantage explicité dans l'exposé des motifs. Le fait que les organismes paient eux-même les cotisations simplifie fortement les choses

Bovendien is het Vlaams Belang van mening dat het advies nr. 38.234/3 dat de Raad van State over het wetsontwerp heeft uitgebracht tot de conclusie leidt dat het niet kan worden gesteund. De Raad van State heeft immers het volgende opgemerkt (punt 5, algemene opmerking): «Het feit dat de opbrengst van een heffing wordt aangewend voor het verwezenlijken van een bepaald doel of beleid dat in de wet omschreven wordt en dat zij hiertoe in een (begrotings)fonds wordt gestort, ontnemt een heffing het karakter van een belasting niet.». De analogie met de sociale bijdragen belet immers niet dat het om een belasting gaat; de Koning kan dus noch de vrijstellingen, noch de belastbare grondslag bepalen.

Positief is evenwel dat het onderhavige wetsontwerp de rechtsonzekerheid omtrent de vraag of de mandatarissen al dan niet moeten toetreden tot een sociale kas voor zelfstandigen wegneemt. Het zijn echter de steden en de gemeenten die, via de intercommunale verenigingen en andere instellingen waarin ze vertegenwoordigd zijn, de kosten op zich zullen moeten nemen van een tekort op federaal niveau. Het is immers weinig waarschijnlijk dat de betrokken mandatarissen zullen beslissen hun presentiegeld verhoudingsgewijs te verminderen om te komen tot een resultaat dat budgettair neutraal is, wat wil zeggen dat het voor de instellingen waarin ze zitting hebben geen kostenverhoging met zich brengt. Het Vlaams Belang heeft dus vragen over de billijkheid van de voorgestelde maatregel.

Mevrouw Muriel Gerken (Ecolo) stelt vast dat ter verantwoording van het wetsontwerp wordt gewezen op de noodzaak eensdeels de billijkheid te herstellen tussen de openbare en de privé-mandatarissen en anderdeels ten belope van 8 miljoen euro een aanvullende financiering van de RSVZ (Rijksdienst voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen) te waarborgen.

De rentabiliteit van een soortgelijke maatregel hangt evenwel af van organen die niet onder de federale overheid ressorteren. Aangezien met name Wallonië een vermindering van het aantal intercommunale verenigingen heeft gepland (en een beperking van de mandatarissen van die verenigingen tot zowat de helft), betwijfelt de spreker of de maatregel wel het vooropgestelde bedrag kan opleveren.

De minister beklemtoont dat de betrokken instanties mogen kiezen of zij de bijdrage zelf betalen dan wel die bijdrage verhalen op de betrokken mandatarissen, door hun vergoedingen te verminderen. De bewoordingen van het wetsontwerp maken die keuze mogelijk, en zulks wordt nader uitgeklaard in de memorie van toelichting. Als de instanties de bijdragen zelf betalen, maken zij de

pour les mandataires concernés, qui ne doivent pas s'inscrire personnellement à une caisse pour indépendants. Le gouvernement considère que le choix revient à l'institution. Elle confirme également que le gouvernement considère les sommes à payer en vertu du projet comme une cotisation et non pas comme un impôt.

Concernant la diminution probable du nombre d'intercommunales, la ministre considère que, si les mesures envisagées au niveau wallon sont effectivement édictées, cela entraînera peut-être une augmentation du montant des jetons de présence. En tout état de cause, l'objectif principal de la mesure est de rétablir l'équité, bien avant l'objectif budgétaire de récolter 8.000.000 euros.

À la demande de *Mme Muriel Gerken (Ecolo)*, la ministre confirme que le montant de 8.000.000 euros n'est pas considéré comme un montant sûr dans le chef de l'INASTI. Elle précise également à Mme M. Gerken que l'obligation de verser la cotisation ne s'applique pas aux missions de tuteur à titre privé relativement aux mineurs étrangers non accompagnés; il s'agit d'une mission d'ordre public, encadrée par les pouvoirs publics, ce qui est totalement différent d'un mandat public. Ces tuteurs tombent donc dans le régime des travailleurs indépendants.

Mr. Benoît Drèze (cdH), demande tout d'abord une note de projection budgétaire, permettant de s'assurer que les 8.000.000 euros espérés seront bien obtenus, d'autant plus que les amendements déposés par la majorité ont pour effet de modifier la hauteur des montants échappant à cotisation. Il demande également à la ministre un exemple de système de cotisation équivalent à celui envisagé.

La ministre répond tout d'abord que la prévision budgétaire de 8.000.000 euros se base d'une part sur le nombre de demandes de dérogations sur base de l'article 5bis de l'arrêté royal n°38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants (4500) et d'autre part sur le montant moyen des jetons de présence (178 euros); la multiplication de ces deux montants aboutit au résultat de 8.000.000 euros. La ministre estime ce montant tout à fait réaliste, du fait qu'il a été admis par le ministre du budget Mr. Vande Lanotte. L'amendement proposé par la majorité contient, certes, des éléments pouvant diminuer le montant récolté (modification des montants non soumis à cotisation) mais également d'autres qui sont susceptibles d'augmenter les montants récoltés par l'INASTI (possibilité de prendre en compte les frais engagés par l'INASTI). Le montant réellement obtenu dépendra

zaken veel eenvoudiger voor de betrokken mandatarissen, aangezien die zich in dat geval niet in eigen naam moeten aansluiten bij een zelfstandigenkas. De regering meent dat de keuze bij de instelling ligt. De minister bevestigt tevens dat de regering de op grond van het wetsontwerp te betalen bedragen beschouwt als een bijdrage, en niet als een belasting.

Wat de vermoedelijke vermindering van het aantal intercommunale verenigingen betreft, meent de minister dat – in de veronderstelling dat de geplande maatregelen op Waals niveau effectief worden uitgevaardigd – zulks het bedrag van de presentiegelden ook kan doen stijgen. In ieder geval beoogt de maatregel bovenal de billijkheid te herstellen, veeleer dan de budgettaire doelstelling te verwezenlijken die erin bestaat 8.000.000 euro te innen.

In antwoord op de vraag van *mevrouw Muriel Gerken (Ecolo)* bevestigt de minister dat het bedrag van 8.000.000 euro voor de RSVZ geen vaststaand gegeven is. Ten behoeve van mevrouw Gerken preciseert zij tevens dat de verplichting tot het storten van de bijdrage niet geldt voor privé-voogden die het voogdijschap voeren over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen; het gaat immers om een taak van openbare orde, begeleid door de overheid. Dat is niet hetzelfde als een openbaar mandaat. Die voogden ressorteren derhalve onder het stelsel van de zelfstandigen.

De heer Benoît Drèze (cdH) verzoekt eerst en vooral om een budgettaire prognosenota. Hij wil er zeker van zijn dat de verhoopte 8.000.000 euro wel degelijk zullen worden geïnd, temeer daar de door de meerderheid ingediende amendementen het bedrag van de van bijdragen vrijgestelde vergoedingen zullen wijzigen. Tevens verzoekt hij de minister een voorbeeld te geven van een bijdrageregeling die vergelijkbaar is met de ontworpen regeling.

De minister antwoordt eerst en vooral dat de begrotingsprognose van 8.000.000 euro gebaseerd is op het aantal aanvragen tot afwijking (4.500) op grond van artikel 5bis van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, alsook op het gemiddelde bedrag van het presentiegeld (178 euro). De vermenigvuldiging van de beide cijfers geeft een bedrag van 8.000.000 euro. De minister acht dat bedrag volstrekt realistisch, aangezien het door minister van Begroting Vande Lanotte werd aangenomen. Hoewel het door de meerderheid ingediende amendement elementen bevat die een vermindering van dat bedrag kunnen teweegbrengen (door een wijziging van de bedragen die niet aan de bijdrage zijn onderworpen), bevat het ook elementen die de door de RSVZ geïnde bedragen kunnen doen stijgen (mogelijkheid om rekening te

également du contenu de l'arrêté royal relatif aux dérogations mais la ministre reste convaincue que l'objectif des 8.000.000 euros sera bien obtenu.

Elle précise également que le système de la cotisation des sociétés peut être considéré comme relativement équivalent à celui envisagé pour les mandataires publics.

Mr. Benoît Drèze (cdH) ne peut se satisfaire d'une telle réponse de la ministre. Tout d'abord, les parlementaires n'ont aucun droit de regard sur les bases de calcul précitées; ensuite il faut tenir compte du fait que l'amendement déposé par la majorité va, selon le membre, augmenter fortement le montant des jetons de présence échappant à la cotisation, en défaveur de l'INASTI. La note de projection budgétaire est donc bien nécessaire, selon l'intervenant.

Il rappelle également l'avis du Conseil d'État précité, estimant qu'il s'agit d'un impôt et non pas d'une cotisation.

Mme Trees Pieters (CD&V) partage les doutes de Mr. Benoît Drèze (cdH) en ce qui concerne la possibilité de récolter les 8.000.000 euros; une note de projection budgétaire est bien nécessaire. Elle constate avec *Mr. Benoît Drèze* que le nombre d'intercommunales sera bientôt réduit de moitié en Wallonie tandis qu'en Flandre, leur nombre reste limité. L'oratrice partage l'opinion de la ministre selon laquelle le montant réellement récolté dépendra de l'étendue des dérogations accordées. Elle regrette cependant que la ministre n'est toujours pas à même de déterminer les dérogations qui seront accordées.

Mr. Paul Tant (CD&V), président de la commission insiste tout d'abord sur la question posée par Mr. Benoît Drèze (cdH) en ce qui concerne la portée réelle du projet envisagé, notamment en ce qui concerne l'impact budgétaire.

Il rappelle ensuite l'avis du Conseil d'État, selon lequel les «cotisations» envisagées sont en réalité des impôts, ce qui s'oppose à tout effet rétroactif.

Il estime par ailleurs que ce projet revient à prendre l'argent dans la poche des administrations subordonnées, principalement les communes, afin de payer le déficit d'un autre niveau de pouvoir, ce qui, selon l'orateur, n'est pas un procédé correct.

houden met de kosten van de RSVZ). Het werkelijk geïnde bedrag zal tevens afhangen van de inhoud van het koninklijk besluit dat de afwijkingen vaststelt. De minister is er evenwel nog steeds van overtuigd dat de doelstelling van 8.000.000 euro wel degelijk zal worden gehaald.

Zij preciseert dat de bijdrageregeling voor de vennootschappen veel gelijkenis vertoont met de regeling terzake voor de openbare mandatarissen.

De heer Benoît Drèze (cdH) neemt geen genoegen met het antwoord van de minister. Eerst en vooral hebben de parlementsleden geen recht van controle op de voormelde berekeningsgrondslagen. Voorts meent het lid dat het door de meerderheid ingediende amendement het bedrag van de van bijdragen vrijgestelde presentiegelden fors zal doen stijgen, ten nadele van de RSVZ. Daarmee moet men rekening houden. De budgettaire prognosenota is volgens de spreker dus geen overbodige luxe.

Hij herinnert tevens aan het advies van de Raad van State, die meent dat het om een belasting gaat, en niet om een bijdrage.

Mevrouw Trees Pieters (CD&V) betwijfelt, net als de heer Drèze, dat de maatregel 8.000.000 euro zal opleveren. Zij meent dat een budgettaire prognosenota vereist is. Samen met de heer Drèze stelt zij vast dat het aantal intercommunale verenigingen in Wallonië spoedig tot de helft zal worden verminderd, terwijl hun aantal in Vlaanderen binnen de perken blijft. De spreekster is het eens met de minister wanneer zij stelt dat het in werkelijkheid geïnde bedrag zal afhangen van de toegestane afwijkingen. Zij betreurt evenwel dat de minister nog steeds niet in staat is die afwijkingen te bepalen.

Voorzitter Paul Tant (CD&V) gaat eerst en vooral in op de vraag van de heer Drèze inzake de reële draagwijdte van het ingediende wetsontwerp, met name wat de weerslag op de begroting betreft.

Vervolgens brengt hij het advies van de Raad van State in herinnering, naar luid waarvan de in uitzicht gestelde «bijdragen» in feite belastingen zijn, wat onbestaanbaar is met enige terugwerking.

Voorts is hij van mening dat dit wetsontwerp erop neerkomt geld uit de zakken van de ondergeschikte besturen – meestal de gemeenten – te kloppen, wat volgens de spreker geen correct procédé is.

Il dénonce de plus la situation d'insécurité juridique existant actuellement, du fait que la loi antérieure est toujours en vigueur tant que la nouvelle n'est pas votée, ce qui implique, à l'heure actuelle, l'obligation pour les mandataires de s'affilier à une caisse sociale pour travailleurs indépendants et de payer des cotisations, sur base d'une loi impraticable. Pour ceux qui se sont déjà inscrits, pourront-ils réellement être remboursés, une fois la nouvelle loi d'application?

Mme Trees Pieters (CD&V) souligne également la situation d'insécurité juridique existant actuellement (obligation théorique pour les mandataires publics de s'affilier à une caisse d'indépendants en vertu des dispositions de la loi-programme, tandis que cette loi n'est pas appliquée, puisqu'on attend une nouvelle loi). En effet, les obligations d'affiliation imposées par la nouvelle loi (issue du projet en discussion), telle que modifiée par les amendements de la majorité, courent à partir du 1er septembre 2005. Cette loi sera-t-elle réellement votée pour cette date, de manière à permettre aux institutions concernées d'opérer les démarches d'affiliation nécessaires? Sans quoi ces mêmes institutions devraient supporter des pénalités financières...L'oratrice relaie également la crainte de nombreux bourgmestres siégeant au sein d'intercommunales devant, en théorie, s'affilier à une caisse d'indépendants (en vertu de la loi-programme, toujours en vigueur) et étant dans une situation illégale du fait que l'INASTI leur a dit de ne pas s'affilier.

La ministre répond qu'à l'heure actuelle, seulement 4 personnes se sont inscrites à une caisse d'indépendants. Des instructions ont été données à ces caisses afin qu'elles n'affilient pas les mandataires publics. Une fois le projet en discussion voté, ces 4 personnes seront bien sûr remboursées, pour autant qu'elles aient payé quelque chose.

Mr. Pierre Lano (VLD) rappelle que le procédé, consistant à chercher l'argent où il est, a toujours existé.

Mr. Benoît Drèze (cdH), rappelle les objections émises par le Conseil d'État. Il revient ensuite sur la nécessité d'une projection budgétaire, en demandant de refaire un calcul d'estimation budgétaire (combien va rapporter la loi, étant donné l'amendement déposé par la majorité portant le montant exonéré à 200 euros par mandataire). Il se dit enfin convaincu que le projet en discussion aura pour effet de faire payer aux institutions concernées un supplément équivalent aux cotisations dues.

Bovendien klaagt de spreker de bestaande rechtsonzekerheid aan, die wordt veroorzaakt doordat de vorige wet nog steeds in werking is, zolang de nieuwe nog niet is goedgekeurd. Dat impliceert momenteel dat de mandatarissen zich moeten aansluiten bij een sociale kas voor zelfstandigen en daaraan bijdragen moeten betalen, op basis van een onwerkzame wet. Zullen zij die reeds ingeschreven zijn, echt een terugbetaling krijgen zodra de nieuwe wet van toepassing is?

Ook *mevrouw Trees Pieters (CD&V)* onderstreept dat de momenteel bestaande rechtsonzekerheid (de theoretische verplichting voor de mandatarissen om aan te sluiten bij een kas voor zelfstandigen op grond van de bepalingen van de programmawet, terwijl die wet niet wordt toegepast, aangezien men op een nieuwe wet wacht). De verplichtingen tot aansluiting, opgelegd door de nieuwe wet (resultierend uit het ter bespreking voorliggende ontwerp), zoals ze is gewijzigd door de amendementen van de meerderheid, beginnen immers te lopen vanaf 1 september 2005. Zal die wet tegen die datum daadwerkelijk goedgekeurd zijn, zodat de betrokken instellingen in staat worden gesteld de nodige aansluitingsinitiatieven te nemen? Zo niet zouden diezelfde instellingen financieel worden beboet...De spreekster vertolkt tevens de vrees die leeft bij vele burgemeesters die in intercommunale verenigingen zitting hebben en die zich, in theorie, (conform de nog steeds vigerende programmawet) bij een kas voor zelfstandigen zouden moeten aansluiten, en zich nu in een illegale toestand bevinden aangezien de RSVZ hen heeft gezegd zich niet aan te sluiten.

De minister antwoordt dat momenteel slechts 4 personen bij een kas voor zelfstandigen aangesloten zijn. Aan die kassen werden onderrichtingen gegeven om geen mensen aan te sluiten die een openbaar mandaat uitoefenen. Zodra het ter bespreking voorliggende wetsontwerp zal zijn goedgekeurd, zullen die 4 personen uiteraard worden terugbetaald als zij althans iets aanbetaald hebben.

De heer Pierre Lano (VLD) wijst erop dat het procédé om het geld te zoeken waar het is, van alle tijden is.

De heer Benoît Drèze (cdH) wijst op de door de Raad van State geformuleerde bezwaren. Vervolgens komt hij terug op de noodzaak om een budgettaire voorafbeelding te maken, en vraagt hij een herberekening van de budgettaire raming (hoeveel zal de wet opbrengen als men rekening houdt met het door de meerderheid ingediende amendement dat het per mandataris vrijgestelde bedrag op 200 EUR zal brengen). Ten slotte zegt hij overtuigd te zijn dat het ter

La ministre répond à Mr. Benoît Drèze (cdH) que le principe d'exonération prévu par l'amendement est de 200 euros, sur base individuelle, tandis que le projet initial prévoyait un montant d'exonération global, par institution, de 1250 euros. Elle se dit convaincue que ce nouveau système sera plus sûr sur le plan budgétaire. L'amendement précise que le solde éventuel (montant obtenu en plus des 8.000.000 euros) serait réparti, selon une clé à déterminer par arrêté royal, entre l'INASTI et l'ONSS. Concernant la question de Mme Trees Pieters (CD&V), elle rappelle qu'il n'est pas trop tard pour voter la loi.

Mme Muriel Gerken (Ecolo) rappelle une nouvelle fois ses interrogations quant à la possibilité d'obtenir réellement les 8.000.000 euros espérés, du fait que la réalisation de cet objectif dépend d'institutions sur lesquelles le pouvoir fédéral n'a pas d'influence directe. Elle demande ensuite à la ministre s'il est prévu, au niveau du gouvernement fédéral, d'adapter les montants de certains jetons de présence qui peuvent l'être par arrêté royal, suite à l'adoption du projet en discussion. Elle demande enfin si l'organisme pourra ou non déduire le montant des cotisations payées de son revenu imposable.

Mr. Paul Tant (CD&V), président de la commission demande à la ministre en vertu de quelle base juridique il sera possible, une fois la nouvelle loi votée, de rembourser les 4 mandataires précités qui se sont affiliés à une caisse pour indépendants, avant que l'INASTI reçoive l'instruction d'arrêter les affiliations de mandataires publics.

Il critique ensuite le principe du projet qui vise à introduire une «Flat tax», dont le taux ne varie pas en fonction des revenus des intéressés.

L'orateur s'interroge également quant à la portée de la terminologie utilisée dans l'amendement n° 7 de la majorité, concernant l'article 13 du projet (DOC 51 1694/003). Dans la version néerlandaise, le terme «vereffend» est utilisé; cela signifie-t-il que le projet impose le paiement d'une cotisation non seulement pour l'année 2005 mais également pour l'année 2004?

bespreking voorliggende wetsontwerp tot gevolg zal hebben dat men de betrokken instellingen een supplement, gelijk aan de verschuldigde bijdragen zal laten betalen.

De minister antwoordt aan de heer Benoît Drèze (cdH) dat het beginsel van de vrijstelling waarin het amendement voorziet, 200 EUR op individuele basis bedraagt, terwijl het oorspronkelijke ontwerp in een totaal vrijstellingsbedrag van 1250 EUR per instelling voorzag. De minister verklaart ervan overtuigd te zijn dat deze nieuwe regeling betrouwbaarder zal zijn op budgettair vlak. Het amendement preciseert dat het eventuele saldo (verkregen bedrag boven de som van 8.000.000 EUR) volgens een (bij koninklijk besluit vast te stellen) verdeelsleutel tussen het RIZIV en de RSZ zal worden verdeeld. In antwoord op de vraag van mevrouw Trees Pieters (CD&V), wijst de minister erop dat het niet te laat is om de wet bij stemming goed te keuren.

Mevrouw Muriel Gerken (Ecolo) herhaalt nogmaals haar twijfels over de mogelijkheid om daadwerkelijk de som van de verwachte 8.000.000 euro te verkrijgen, aangezien het halen van die doelstelling afhangt van instellingen waarop het federale bevoegdheidsniveau geen directe invloed heeft. Vervolgens vraagt de spreker aan de minister of, op het federale regeringsniveau, erin is voorzien de bedragen van bepaalde presentiegelden aan te passen. Dat kan, als gevolg van de goedkeuring van het ter bespreking voorliggende wetsontwerp, bij koninklijk besluit geschieden. Ten slotte vraagt zij of de instelling het bedrag van de betaalde bijdragen al dan niet van het belastbaar inkomen kan aftrekken.

Commissievoorzitter Paul Tant (CD&V) vraagt de minister op welke rechtsgrond men, na de goedkeuring van de nieuwe wet, de vier voormelde mandatarissen zal kunnen vergoeden die zich bij een kas voor zelfstandigen hebben aangesloten, vóór de RSVZ de opdracht krijgt voortaan de aansluiting van publieke mandatarissen te weigeren.

Vervolgens bekritiseert de spreker het aan het wetsontwerp ten grondslagliggende beginsel, omdat dat in feite leidt tot de invoering van een «flat tax» die niet varieert naar gelang van het inkomen van de betrokkenen.

Tevens heeft de spreker vragen bij de draagwijdte van de terminologie die wordt gehanteerd in amendement nr. 7 van de meerderheid op het ontworpen artikel 13 (DOC 51 1694/003). In de Nederlandse tekst van dat amendement wordt het woord «vereffend» gebruikt. Betekent dit dat het wetsontwerp niet alleen voor 2005, maar ook voor 2004 de betaling van een bijdrage oplegt?

Mme Trees Pieters (CD&V) s'interroge sur la portée de l'amendement n°5, concernant l'article 6 du projet (DOC 51 1694/003). Il stipule qu'un montant de 200 euros est exonéré par mandataire. Pour le cas d'un mandataire gagnant 300 euros, l'institution sera-t-elle soumise, pour ce qui concerne le mandataire concerné, à une cotisation de 20 euros (20% de la différence entre 300 et 200) ou bien à une cotisation de 60 euros (20% de 300 euros, du fait que l'intéressé gagne plus que le montant exonéré). Elle rappelle une fois de plus que la condition selon laquelle les institutions devront s'affilier pour le 1er septembre 2005 sera difficile à réaliser.

Faisant écho à une question posée par *Mme Muriel Gerken (Ecolo)*, *Mr. Benoît Drèze (cdH)* précise les conséquences du fait que le montant de 20% dont question dans le projet soit considéré par le Conseil d'État comme une taxe et non pas comme une cotisation.

– Comme *Mr. Paul Tant, président de la commission (CD&V)* l'a précisé, il n'est pas permis d'adopter une règle rétroactive.

– Ce serait de plus un mauvais précédent, du point de vue de la terminologie, de qualifier de «cotisation» un paiement qui n'ouvre aucun droit.

Il insiste également sur la nécessité d'agir, de la part des partis, afin d'éviter que l'adoption du projet ne donne lieu à des augmentations systématiques d'émoluments.

La ministre répond que le vote du projet aura pour effet de supprimer l'ancienne loi (article 3 du projet remplaçant l'article 5bis de l'arrêté royal n°38 tel que modifié par la loi-programme); la base juridique sur base de laquelle l'affiliation s'est produite et les paiements effectués disparaîtra; les éventuels paiements intervenus deviendraient alors indus et devraient dès lors être d'office remboursés (article 1376 du Code civil).

Mme Trees Pieters (CD&V) estime que, suite à l'amendement n°5 de la majorité (DOC 51 1694/003), il y a lieu d'adapter l'exposé des motifs (page 5 du document 1694/001)), afin de préciser que la cotisation ne sera pas due lorsqu'elle ne dépasse pas un montant de 200 euros, sur une base individuelle.

Mevrouw Trees Pieters (CD&V) heeft vragen bij de draagwijdte van amendement nr. 5 op het artikel 6 van het wetsontwerp (DOC 51 1694/003). Daarin wordt bepaald dat per mandataris een vrijstelling geldt ten belope van 200 euro. Zal de betrokken instelling voor een mandataris die 300 euro verdient, een bijdrage verschuldigd zijn van 20 euro (20% van het verschil tussen 300 en 200 euro) of van 60 euro (20% van 300 euro, aangezien de betrokkene méér verdient dan het vrijgestelde bedrag)? Eens te meer wijst ze erop dat het niet makkelijk zal zijn concreet gestalte te geven aan de voorwaarde volgens welke de instellingen tegen 1 september 2005 moeten aansluiten.

In verband met een door *mevrouw Muriel Gerken (Ecolo)* gestelde vraag preciseert *de heer Benoît Drèze (cdH)* wat de gevolgen zijn van het feit dat het in het wetsontwerp opgenomen bedrag ten belope van 20 % door de Raad van State wordt aangemerkt als een belasting, en niet als een bijdrage.

– Zoals commissievoorzitter Tant reeds heeft gesteld, is het niet toegestaan een terugwerkende regel goed te keuren.

– Bovendien zou het een gevaarlijk «terminologisch» precedent zijn een betaling waar geen enkel recht tegenover staat, een «bijdrage» te noemen.

Voorts beklemtoont de spreker dat de partijen hoe dan ook moeten voorkomen dat de goedkeuring van het wetsontwerp leidt tot systematische verhogingen van de emolumenten.

De minister antwoordt dat de goedkeuring van dit wetsontwerp zal leiden tot de opheffing van de vroegere wet (artikel 3 van het wetsontwerp vervangt artikel 5bis van koninklijk besluit nr. 38 als gewijzigd bij de programmawet van 27 december 2004). De rechtsgrond voor de aansluiting en de verrichte betalingen houdt op te bestaan, met als gevolg dat de eventueel betaalde bedragen onverschuldigd worden en ambtshalve moeten worden teruggestort (artikel 1376 van het Burgerlijk Wetboek).

Volgens *mevrouw Trees Pieters (CD&V)* vereist de goedkeuring van amendement nr. 5 van de meerderheid (DOC 51 1694/003) dat óók de memorie van toelichting (DOC 51 1694/001, blz. 5) wordt aangepast, teneinde te preciseren dat de bijdrage niet verschuldigd zal zijn indien ze op individuele basis niet hoger ligt dan 200 euro.

IV. — DISCUSSION DES ARTICLES

Articles 1 et 2

Ces dispositions ne font l'objet d'aucune discussion.

Art. 3

L'amendement n°1 (DOC 51 1694/002) de *Mme Muriel Gerken (Ecolo)* vise à inclure les étudiants exerçant des mandats dans le champ d'application de la loi.

L'auteur de l'amendement le présente en se référant à la justification donnée dans le document 51 1964/002.

L'amendement n°2 (DOC 1694/002) de *Mme Muriel Gerken (Ecolo)* tend à éviter que la dérogation, à l'application du statut social des indépendants, ne soit pas applicable pour les personnes agissant en tant que représentant de l'organisme, sans exercer de fonction particulière au sein de celui-ci.

L'auteur présente l'amendement en se référant à la justification donnée dans le document 51 1964/002.

Elle demande à la ministre si quelqu'un qui représente un CPAS au sein d'un organisme public tombe ou non sous le champ d'application de la loi; si oui, sous quel intitulé (commune, organisme public, ...). Faudrait-il également prévoir l'hypothèse des CPAS dans la formulation de la loi?

La ministre ne soutient pas l'amendement n°1 car s'il était suivi, il faudrait alors prévoir à l'infini toutes les possibilités envisageables (étudiants, consommateurs, etc.).

Elle adopte la même position négative vis-à-vis de l'amendement n°2 car l'INASTI agit déjà conformément aux souhaits de l'intervenante dans sa pratique administrative. Les CPAS tombent bien sûr sous le champ d'application de la loi.

Mme Muriel Gerken (Ecolo) estime qu'il serait possible de profiter du vote de cette loi pour mettre en concordance les dispositions légales et la pratique administrative de l'INASTI. Elle rappelle que l'arrêté n°38, réglant le statut social des travailleurs indépendants, date de 1967 et qu'il serait dès lors souhaitable de l'adapter, notamment pour tenir compte des nouvelles fonctions exercées par les étudiants.

Mr. Benoît Drèze (cdH) estime qu'en cas de doute, il serait préférable d'adopter l'amendement de *Mme Muriel Gerken*.

IV. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikelen 1 en 2

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

Art. 3

Met haar amendement nr. 1 (DOC 51 1694/002) beoogt *mevrouw Muriel Gerken (Ecolo)* de studenten die mandaten uitoefenen onder het geldingsgebied van de wet te doen vallen.

De indienster verwijst naar de verantwoording van haar amendement (zie DOC 51 1694/002).

Amendement nr. 2 (DOC 51 1694/002) van *mevrouw Muriel Gerken (Ecolo)* strekt ertoe de afwijking op de toepassing van het sociaal statuut van de zelfstandigen ook te doen gelden voor de personen die optreden als vertegenwoordiger van de instelling zonder dat ze in die instelling een bijzondere functie uitoefenen.

De indienster verwijst naar de verantwoording van haar amendement (zie DOC 51 1694/002).

Zij vraagt aan de minister of iemand die in een instelling een OCMW vertegenwoordigt al dan niet onder het toepassingsgebied van de wet valt, en zo ja, onder welk opschrift (gemeente, openbare instelling enzovoort). Zouden ook de OCMW's in de wet moeten worden opgenomen?

De minister steunt amendement nr. 1 niet omdat, mocht het worden aangenomen, men dan tot in het oneindige in alle denkbare mogelijkheden zou moeten voorzien (studenten, consumenten enzovoort).

Zij neemt dezelfde afwijzende houding aan ten aanzien van amendement nr. 2 want de administratieve praktijk van de RSVZ stemt reeds overeen met wat de spreekster wenst. Uiteraard vallen de OCMW's onder het geldingsgebied van de wet.

Volgens *mevrouw Muriel Gerken (Ecolo)* zou van de stemming over de onderhavige wet gebruik kunnen worden gemaakt om de wettelijke bepalingen in overeenstemming te brengen met de administratieve praktijk van de RSVZ. Ze attendeert erop dat koninklijk besluit nr. 38 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen van 1967 dateert en dat het dus wenselijk ware het aan te passen, onder meer om rekening te houden met de nieuwe functies van de studenten.

Volgens *de heer Benoît Drèze (cdH)* zou het in geval van twijfel de voorkeur verdienen het amendement van *mevrouw Gerken* goed te keuren.

La ministre répond qu'aucun doute n'existe car la pratique administrative de l'INASTI est fixée en ce sens.

Art.4

L'amendement n°3 (DOC 1694/002) de *Mme Muriel Gerkens (Ecolo)* vise à préciser que, pour être considéré comme un organisme au sens de la loi, conditions nécessaires pour tomber sous son champ d'application, la personne morale publique ou privée doit avoir la personnalité juridique.

L'auteur se réfère à la justification donnée dans son amendement.

L'amendement n°4 (DOC 1694/002) de *Mme Muriel Gerkens (Ecolo)* vise à rendre plus précis le champ d'application de la loi, en déterminant que la «*Personne qui exerce un mandat public*» doit siéger dans l'organe de gestion de l'organisme.

L'auteur se réfère à la justification donnée dans son amendement.

La ministre ne soutient pas l'amendement n°3 car une personne morale a d'office la personnalité juridique.

Elle rejette également l'amendement n°4 car la définition de l'article 5*bis* est suffisamment précise.

Art.5

M. Ortwin Depoortere (Vlaams Belang) estime que l'INASTI devrait inscrire d'office les institutions occupant les mandataires concernés, afin d'éviter les tracasseries administratives inutiles liées à l'affiliation de chaque organisme.

Mme Muriel Gerkens (Ecolo) demande à la ministre si elle dispose de la liste des organismes exonérés.

M. Benoît Drèze (cdH) approuve la demande de *Mme Muriel Gerkens (Ecolo)* d'obtenir cette liste d'organismes exonérés. En effet, le conseil d'État a clairement dit que les montants qu'on s'apprête à prélever auprès des organismes concernés sont des impôts et non pas des cotisations; en conséquence, cette matière ne peut être déléguée par le pouvoir législatif au Roi; le Roi ne peut donc être habilité à fixer lui-même la liste des organismes exonérés.

De minister antwoordt dat er geen twijfel bestaat want de administratieve praktijk van de RSVZ is in die zin vastgesteld.

Art. 4

Amendement nr. 3 (DOC 51 1694/002) van *mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo)* heeft tot doel aan te geven dat om te worden beschouwd als een instelling in de zin van de wet, wat een noodzakelijke voorwaarde is om onder het geldingsgebied ervan te vallen, de publiek-rechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon rechtspersoonlijkheid moet bezitten..

De indienster verwijst naar de verantwoording van haar amendement.

Met haar amendement nr. 4 (DOC 51 1694/002) beoogt *mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo)* het toepassingsgebied van de wet te preciseren door te bepalen dat de «Persoon die een publiek mandaat uitoefent» zitting moet hebben in het beheersorgaan van de instelling.

De indienster verwijst naar de verantwoording van haar amendement.

De minister steunt amendement nr. 3 niet want een rechtspersoon bezit automatisch rechtspersoonlijkheid.

Ze verworpt tevens amendement nr. 4 omdat de in artikel 5*bis* opgenomen definitie nauwkeurig genoeg is.

Art. 5

Volgens *de heer Ortwin Depoortere (Vlaams Belang)* zou de RSVZ de instellingen die de betrokken mandatarissen in dienst hebben ambtshalve moeten inschrijven teneinde de onnodige administratieve rompslomp te vermijden die met de toetreding van iedere instelling gepaard gaat.

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo) vraagt aan de minister of zij beschikt over de lijst van de vrijgestelde instellingen.

De heer Benoît Drèze (cdH) schaart zich achter de vraag van *mevrouw Gerkens* om de lijst van de vrijgestelde instellingen te verkrijgen. De Raad van State heeft immers duidelijk aangegeven dat de bedragen die men bij de betrokken instellingen wenst te innen belastingen zijn en geen bijdragen. Bijgevolg kan de wetgevende macht voor die aangelegenheid geen machtiging verlenen aan de Koning. De Koning kan er dus niet worden toe gemachtigd zelf de lijst van de vrijgestelde instellingen op te stellen.

Mme Trees Pieters (CD&V) approuve également cette remarque de M. Benoît Drèze (cdH) et de Mme Muriel Gerkens (Ecolo), concernant la liste des organismes exonérés. Pour qu'une telle habilitation au Roi soit valable sur le plan juridique, il faut au moins que la loi puisse déterminer des critères qui puissent déterminer si tel ou tel organisme peut ou non être exonéré par arrêté royal.

La ministre répond que l'objectif du projet est de déterminer cette liste par arrêté royal afin de pouvoir faire preuve de la souplesse nécessaire.

Concernant la question de Mr. Depoortere, il n'est pas possible pour l'INASTI de procéder à cette affiliation d'office car l'on ne connaît pas la liste des organismes occupant des mandataires publics. Le système classique est donc d'application: celui qui doit s'affilier s'affilie, comme par exemple pour le système des indépendants.

M. Ortwin Depoortere (Vlaams Belang) constate que l'article 5, § 4 du projet prévoit que l'INASTI met en demeure l'organisme qui néglige de s'inscrire. Comment peut-il procéder à une telle mise en demeure sans connaître la liste des organismes devant réaliser cette obligation?

Le ministre indique que si l'INASTI ne peut procéder à une inscription d'office, elle peut néanmoins procéder à des contrôles, notamment sur base des demandes de dérogation visées à l'article 5bis de l'arrêté royal n°38. L'INASTI possède ainsi la liste des 4500 mandataires qui ont demandé une dérogation, ce qui donne des indications pour la formation d'une liste d'institutions auxquelles la loi s'applique. Si l'on ne procède pas de la sorte, on risque d'oublier bon nombre d'institutions.

M. Benoît Drèze (cdH) craint que la modification envisagée ait pour effet que tous les mandataires devront demander une dérogation sur base de l'article 5bis de l'arrêté royal n°38, afin de ne pas devoir s'affilier à une caisse pour indépendants, alors qu'auparavant (régime d'avant la loi-programme, toujours applicable de facto à l'heure actuelle), un mandataire qui n'exerçait aucune activité à titre d'indépendant, en dehors de son mandat, ne devait faire aucune démarche particulière.

La ministre répond que l'INASTI aura deux sources d'informations pour prendre connaissance des institutions devant s'affilier afin de payer la cotisation dont question dans le présent projet:

Ook mevrouw Trees Pieters (CD&V) is het eens met die opmerking van de heer Benoît Drèze en mevrouw Gerkens in verband met de lijst van de vrijgestelde instellingen. Opdat een dergelijke machtiging aan de Koning juridisch geldig zou zijn, moet de wet op zijn minst de criteria kunnen bepalen op grond waarvan kan worden uitgemaakt of een instelling al dan niet bij koninklijk besluit kan worden vrijgesteld.

De minister antwoordt dat het wetsontwerp beoogt die lijst bij koninklijk vast te stellen teneinde de nodige soepelheid aan de dag te kunnen leggen.

Wat de vraag van de heer Depoortere betreft, is het voor de RSVZ niet mogelijk over te gaan tot de ambtshalve toetreding omdat de lijst van de instellingen die openbare mandatarissen in dienst hebben niet bekend is. Bijgevolg is het traditionele systeem van toepassing: wie moet toetreden, doet dat, zoals bijvoorbeeld voor de regeling van de zelfstandigen.

De heer Ortwin Depoortere (Vlaams Belang) stelt vast dat de RSVZ, overeenkomstig het ontworpen artikel 5, § 4, zal overgaan tot de ingebrekestelling van de instellingen die verzuimen zich in te schrijven. Hoe kan de RSVZ dat doen als hij niet beschikt over een lijst van de instellingen die die verplichting moeten nakomen?

De minister wijst erop dat de RSVZ weliswaar niet bij machte is instellingen ambtshalve in te schrijven, maar dat hij wel controles kan uitvoeren, met name op grond van de in artikel 5bis van koninklijk besluit nr. 38 bedoelde aanvragen tot een afwijking. De RSVZ beschikt aldus over de lijst van 4.500 mandatarissen die een afwijking hebben aangevraagd, en bijgevolg óók over de nodige gegevens om een lijst te kunnen opmaken van de instellingen die onder de ontworpen wet vallen. Als die werkwijze niet wordt gevolgd, dreigen heel wat instellingen over het hoofd te worden gezien.

De heer Benoît Drèze (cdH) vreest dat de hier gesuggereerde wijziging tot gevolg zal hebben dat alle mandatarissen een afwijking zullen moeten aanvragen op grond van artikel 5bis van koninklijk besluit nr. 38, willen zij voorkomen zich te moeten aansluiten bij een kas voor zelfstandigen. Voorheen echter (dat wil zeggen onder de regeling die van kracht was vóór de programmawet van 27 december 2004 en die vandaag *ipso facto* nog altijd geldt) moest een mandataris die naast zijn mandaat geen enkele zelfstandige activiteit uitoefende, géén enkele specifieke stap zetten.

De minister antwoordt dat de RSVZ over twee informatiebronnen zal beschikken om na te gaan welke instellingen moeten aansluiten teneinde de in dit wetsontwerp bedoelde bijdrage te betalen:

- via les déclaration fiscales où il apparaît clairement que telle ou telle personne exerce un mandat public;
- via les demandes de dérogation sur pied de l'article 5bis de l'arrêté royal n° 38.

Mme Trees Pieters (CD&V) estime tout d'abord que le screening nécessitera de la part de l'INASTI un travail très important.

Elle rappelle une nouvelle fois que la ministre doit pouvoir fournir la liste des organismes exonérés.

M. Paul Tant, président de la commission (CD&V) intervient à propos de l'article 5, § 2 du projet. La version néerlandaise s'énonce comme suit:

«In afwijking van § 1, is ieder raadgevend orgaan, uitdrukkelijk beoogd door de Koning, niet onderworpen aan onderhavige wet».

L'intervenant estime tout d'abord l'usage du terme «beoogd-visé» inapproprié.

Il rappelle ensuite l'avis du Conseil d'État, selon lequel la «cotisation» visée est en réalité un impôt, ce qui empêche le Roi de recevoir une habilitation du pouvoir législatif pour déterminer l'étendue des exceptions. Le champ de l'habilitation donnée au Roi est d'ailleurs tellement large que la dite habilitation s'apparente à une loi de pouvoirs spéciaux. Il estime lui aussi que la loi doit déterminer des critères déterminant si tel organisme peut ou non bénéficier de l'exemption par arrêté royal.

La ministre réaffirme qu'un arrêté royal déterminera la dite liste car il n'est pas possible de prévoir une telle liste dans la loi, puisque alors il faudrait continuellement adapter la loi en fonction de l'apparition de tel ou tel nouvel organisme ou comité d'avis; une telle nécessité d'adapter trop souvent la loi risque d'empêcher certains organismes de bénéficier de la dérogation en temps utiles. Elle estime que les parlementaires qui se prononceront sur le projet ne le feront pas en fonction de l'existence de telle ou telle liste d'exemption.

Elle précise également que l'article 13 du projet est une disposition transitoire et qu'il ne fait donc nullement double emploi avec l'article 5. À partir de l'année 2006, les nouveaux organismes devront bien entendu s'inscrire dans le délai de 3 mois requis par l'article 5, § 3, sans attendre le 1er septembre. S'il s'agit par exemple d'un organisme chargé d'émettre des avis conformes, tombant sous le champ d'application de l'article 5, §2, le gouvernement pourra alors directement adapter son arrêté royal de dérogations, avec la souplesse voulue.

- de belastingaangiften, waarin duidelijk is aangegeven dat iemand een publiek mandaat uitoefent;

- de aanvragen tot een afwijking op grond van artikel 5bis van koninklijk besluit nr. 38.

Allereerst vindt mevrouw Trees Pieters (CD&V) dat de screening zeer veel werk zal vergen van de RSVZ.

Eens te meer herinnert ze eraan dat de minister de lijst van de vrijgestelde instellingen moet kunnen bezorgen.

Voorzitter Paul Tant (CD&V) staat stil bij artikel 5, § 2, van het wetsontwerp. De Nederlandstalige versie daarvan luidt als volgt:

«In afwijking van § 1, is ieder raadgevend orgaan uitdrukkelijk beoogd door de Koning, niet onderworpen aan onderhavige wet.».

Ten eerste vindt de spreker het gebruik van de term «beoogd/visé» ongepast.

Ten tweede brengt hij het advies van de Raad van State in herinnering, waarin staat dat de bedoelde «bijdrage» in feite een belasting is, wat verhindert dat de Koning door de wetgevende macht kan worden gemachtigd de draagwijdte van de uitzonderingen te bepalen. Ook hij is van oordeel dat in de wet moet worden vastgelegd op grond van welke criteria een instelling al dan niet bij koninklijk besluit kan worden vrijgesteld.

De minister bevestigt nogmaals dat de bewuste lijst bij koninklijk besluit zal worden opgemaakt, omdat het onmogelijk is een dergelijke lijst in de wet op te nemen. Doet men dat wel, dan moet de wet voortdurend worden aangepast als wéér eens een nieuwe instelling of wéér eens een nieuw adviescomité voor de dag komt. Indien de wet al te vaak moet worden aangepast, dreigen bepaalde instellingen te lang op de door hen aangevraagde afwijking te moeten wachten. De minister vindt dat de parlementsleden hun stemgedrag met betrekking tot dit wetsontwerp niet mogen laten afhangen van het al dan niet bestaan van een lijst met vrijgestelde instellingen.

Voorts preciseert ze dat artikel 13 een overgangsbepaling is en als dusdanig geenszins artikel 5 overlapt. Vanaf 2006 zullen de nieuwe instellingen uiteraard niet meer tot 1 september mogen wachten om zich in te schrijven, maar moeten zij dat doen binnen de in artikel 5, § 3, opgelegde termijn van drie maanden. Zo kan de regering, in het geval van een instelling die bijvoorbeeld eensluidende adviezen moet uitbrengen en die onder de toepassingsfeer van artikel 5, § 2, valt, haar koninklijk besluit met de lijst van vrijgestelde instellingen onverwijld en met de nodige soepelheid aanpassen.

Dès que le gouvernement aura arrêté la liste des organismes exonérés, il soumettra cette liste à la commission.

M. Benoit Drèze (cdH) communique qu'il votera contre le projet, du fait que la ministre ne veut pas communiquer la liste des organismes exemptés, car une telle condition est, à ses yeux, essentielle. Du fait que le Conseil d'État a précisé qu'il s'agit d'une taxe, une telle délégation au Roi ne peut se concevoir, afin de respecter les principes constitutionnels relatifs aux impôts (détermination de l'assiette dans la loi même, sans possibilité de déléguer une telle compétence au Roi; pas de rétroactivité, etc...).

Mme Muriel Gerkens (Ecolo) rappelle que son amendement n°4 (DOC 51 1694/002) permettait justement de mieux préciser les organismes visés alors que cet amendement a été refusé.

Elle demande également comment sera défini la notion «*d'organe consultatif*», lorsqu'il sera fait référence à cette notion pour déterminer le champ des exonérations.

La ministre répond que ces précisions sont mentionnées dans l'exposé des motifs (page 4 du document 51 1694/001). Comme indiqué dans l'exposé des motifs, ces organismes doivent remplir 3 conditions:

1. donner essentiellement des avis;
2. à peine de nullité;
3. être inclus dans l'arrêté royal précisant la liste des organismes exonérés.

En réponse à une question de *Mme Trees Pieters (CD&V)*, elle estime que le Centre d'Expertise (Kenniscentrum), attaché au Fonds de Participation, ne répond pas à ces conditions requises pour être considéré comme un «*organe consultatif*» car il a pour tâche d'effectuer des études, ce qui ne constitue pas un avis donné à peine de nullité.

La ministre cite quelques exemples d'organismes qui pourraient être considérés comme «*organes consultatifs*» et qui seraient de ce fait susceptibles d'être inclus dans l'arrêté royal de dérogation.

- Le Conseil de la concurrence
- Le CFDD (Conseil Fédéral du Développement Durable)

Zodra de regering de lijst met vrijgestelde instellingen heeft afgekondigd, zal ze die aan de commissie voorleggen.

De heer Benoit Drèze (cdH) kondigt aan dat hij tegen dit wetsontwerp zal stemmen, omdat de minister weigert de lijst van vrijgestelde instellingen te bezorgen. Voor hem is die voorwaarde namelijk essentieel. Aangezien de Raad van State heeft gepreciseerd dat het hier in feite gaat om een belasting, is de in uitzicht gestelde machtiging van de Koning ongegrond. Het komt erop aan eerbied op te brengen voor de grondwettelijke beginselen inzake belastingen (bepaling van de belastinggrondslag in de wet zelf en zonder dat die bevoegdheid aan de Koning kan worden gedelegeerd, geen terugwerking enzovoort).

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo) herinnert eraan dat haar amendement nr. 4 (DOC 51 1694/002) er precies toe strekte meer gedetailleerde preciseringen te verschaffen omtrent de betrokken instellingen. Nochtans werd dat amendement verworpen.

Tevens wenst ze te vernemen hoe het begrip «*raadgevend orgaan*» zal worden omschreven, wanneer daarna zal worden verwezen om de toepassingsfeer van de vrijstellingen te bepalen.

De minister wijst erop dat een en ander te lezen staat in de memorie van toelichting bij het wetsontwerp (DOC 51 1694/001, blz. 4). Met name moeten die instellingen aan de drie volgende voorwaarden voldoen:

1. voornamelijk en op straffe van nietigheid...
2. ... als opdracht hebben adviezen te verlenen ...
3. én opgenomen zijn in het koninklijk besluit met de lijst van vrijgestelde instellingen.

In verband met een door mevrouw Pieters (CD&V) gestelde vraag is de minister van mening dat het aan het Participatiefonds verbonden Kenniscentrum niet voldoet aan de voorwaarden om als «*raadgevend orgaan*» te worden beschouwd. Het Centrum heeft immers tot taak studies uit te voeren en studies zijn géén adviezen die op straffe van nietigheid worden verstrekt.

De minister geeft een aantal voorbeelden van instellingen die als «*raadgevend orgaan*» zouden kunnen worden aangemerkt en derhalve zouden kunnen worden opgenomen in de bij koninklijk besluit af te kondigen lijst van vrijgestelde instellingen:

- De Raad voor de Mededinging;
- De Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO)

- Le Comité de bioéthique
- Le CESRW (Conseil Economique et Social de la Région Wallonne)
- Le SERV (Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen).

M. Ortwin Depoortere (Vlaams Belang) partage l'opinion émise par *M. Benoit Drèze (cdH)*, critiquant le non-respect de l'avis du Conseil d'État, selon lequel le prélèvement envisagé est une taxe et non une cotisation. L'article 5, § 2 du projet, habilitant le Roi à déterminer la liste des organismes exonérés va non seulement à l'encontre de l'avis du Conseil d'État précité mais également de la jurisprudence de la Cour d'Arbitrage. Les matières fiscales étant réservées par la constitution au législateur, la délégation envisagée est donc anticonstitutionnelle.

M. Paul Tant, président de la commission (CD&V) estime que, dans l'article 5, § 2 du projet, il n'est pas souhaitable d'utiliser le terme «beoogd-visé» et que le terme «opgesomd-énuméré» serait préférable.

La ministre répond à l'intervenant qu'elle considère ces deux terminologies comme parfaitement équivalentes, concernant la signification du projet.

Art. 6

L'amendement n°5 (DOC 51 1694/003) déposé par *Mme Dalila Douifi (spa-spirit)* et consorts modifie l'article 6, de façon à déterminer le montant exonéré de cotisations, non pas sur la base de l'institution mais sur base de chaque mandataire considéré individuellement, ayant chacun droit à un montant exonéré de 200. Les mandataires exerçant une autre activité indépendante ont la possibilité de relever du régime des indépendants, ce qui dispense ainsi l'organisme qui les occupe à payer la cotisation les concernant. Il est également précisé que les dépenses propres à l'organisme sont exonérées.

Mme Sophie Pécriaux (PS) présente l'amendement n°5: contrairement à l'article 6 du projet de loi, l'amendement proposé considère comme base de perception de la cotisation de 20% non plus l'ensemble des revenus perçus globalement par tous les mandataires mais chaque revenu perçu individuellement par ceux-ci dans le cadre de la fonction de mandataire.

- Het Bio-Ethisch Comité
- De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)
- De *Conseil Economique et Social de la Région Wallonne* (CESRW)

De heer Ortwin Depoortere (Vlaams Belang) is het eens met de heer Benoit Drèze, die hekelt dat het advies van de Raad van State – volgens hetwelk de geplande heffing een belasting is, en geen bijdrage – niet in acht wordt genomen. Krachtens artikel 5, § 2, van het wetsontwerp wordt de Koning gemachtigd de lijst van de vrijgestelde instanties vast te stellen; zulks staat niet alleen haaks op het advies van de Raad van State, maar gaat ook in tegen de rechtspraak van het Arbitragehof. Aangezien de fiscale aangelegenheden krachtens de Grondwet voor de wetgever zijn voorbehouden, is de geplande machtiging ongrondwettelijk.

Voorzitter Paul Tant (CD&V) meent dat het beter zou zijn in artikel 5, § 2, van het wetsontwerp de woorden «beoogd/visé» te vervangen door de woorden «opgesomd/énuméré».

De minister geeft hem ten antwoord dat zij de beide woorden, in het licht van de strekking van het wetsontwerp, als volstrekt gelijkwaardig beschouwt.

Art. 6

Amendement nr. 5 (DOC 51 1694/003), dat is ingediend door *mevrouw Dalila Douifi (sp.a-spirit) c.s.*, strekt tot wijziging van artikel 6, teneinde zich voor de vaststelling van het van bijdragen vrijgestelde bedrag niet te baseren op de instelling, maar wel op iedere individuele mandataris, die dan recht zou hebben op een vrijgesteld bedrag van 200 euro. De mandatarissen die een andere zelfstandige beroepsactiviteit uitoefenen, kunnen toetreden tot de zelfstandigenregeling, zodat de instelling waarvoor ze aan de slag zijn, geen bijdrage voor hen hoeft te betalen. Tevens is gepreciseerd dat de eigen uitgaven van de instelling vrijgesteld zijn van het betalen van de bijdrage.

Mevrouw Sophie Pécriaux (PS) licht amendement nr. 5 toe. In tegenstelling tot artikel 6 van het wetsontwerp stelt het ingediende amendement voor de bijdrage van 20% niet te heffen op grond van het geheel van de inkomens van alle mandatarissen, maar wel op basis van de vergoeding die elke individuele mandataris heeft ontvangen in het kader van zijn werkzaamheden als mandataris.

Chaque mandataire sera donc considéré individuellement à l'aune de ce qu'il perçoit effectivement des revenus de son mandat et c'est sur cette base que la cotisation payée par l'association sera calculée. Cette disposition est de nature plus équitable puisqu'elle met chaque mandataire sur un même pied d'égalité. À titre d'exemple, dans le projet de loi initial, pour 10 mandataires publics percevant chacun 1.000 EUR par an, l'association payait une cotisation de 2.000 EUR alors que pour 3 mandataires d'une même association percevant chacun 2.000 EUR/an, l'association ne payait pas de cotisations.

L'oratrice précise également que dans l'amendement présenté, les premiers 200 EUR de rétributions du mandat sont immunisés et la cotisation de 20% ne s'applique que sur le montant qui excède cette immunisation.

De plus, les revenus pour lesquels une cotisation sociale est déjà perçue en vertu de la législation sociale sont exemptés de la présente cotisation.

M. Benoit Drèze (cdH) demande pourquoi le montant de 200 euros a été choisi.

Mme Muriel Gerkens (Ecolo) estime que cet amendement portera préjudice à l'INASTI car il augmente de façon sensible les montants exonérés, or l'objectif est de refinancer l'INASTI.

A titre d'exemple, 10 membres siègent dans un Conseil d'administration, recevant chacun 150 euros. L'amendement a pour effet qu'aucune cotisation n'est due alors que l'application du projet initial aurait donné lieu à une cotisation de 300 euros, sur une base imposable de 1.500 euros (150X10).

Elle se demande également si l'amendement peut réellement apporter plus d'équité entre les mandataires, par rapport au projet initial, puisque la cotisation est payée par l'organisme et non pas par chaque mandataire individuellement.

Mme Trees Pieters (CD&V) demande des précisions concernant la dernière partie de l'amendement: qu'entend-on par «*dépenses propres à l'organisme*»?

Lorsque l'on parle de «*revenus pour lesquels une cotisation est déjà perçue en vertu de la législation sociale*», quelle situation veut-on réellement viser?

La ministre rappelle tout d'abord que le nouveau système d'exonération sur base individuelle, à hauteur de 200 euros, introduit par l'amendement, a pour objet de

ledere mandataris zal derhalve individueel in aanmerking worden genomen op grond van de daadwerkelijk voor zijn mandaat ontvangen vergoedingen. Op die grondslag zal de door de instantie te betalen bijdrage worden berekend. Die bepaling is billijker, aangezien elke mandataris aldus op gelijke voet wordt gesteld. Zo zou de instelling krachtens het wetsontwerp bijvoorbeeld een bijdrage van 2.000 euro betalen voor tien openbare mandatarissen die elk 1.000 euro per jaar ontvangen, terwijl een instelling met drie mandatarissen, met elk een vergoeding van 2.000 euro per jaar, helemaal geen bijdragen zou moeten betalen.

De spreekster preciseert tevens dat krachtens het ingediende amendement de eerste schijf van 200 euro van de voor het mandaat ontvangen vergoeding vrijgesteld is, en dat de bijdrage van 20% alleen wordt geheven op het deel van de vergoeding dat voormeld bedrag overschrijdt.

Bovendien zijn de inkomsten waarop krachtens de sociale wetgeving reeds een sociale bijdrage werd geïnd, vrijgesteld van deze bijdrage.

De heer Benoît Drèze (cdH) vraagt waarom het bedrag van 200 euro werd gekozen.

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo) meent dat dit amendement de RSVZ nadeel zal berokkenen, aangezien het de vrijgestelde bedragen fors zal doen stijgen, terwijl het precies de bedoeling is de RSVZ te herfinancieren.

Een voorbeeld: tien leden hebben zitting in een raad van bestuur, en ontvangen daarvoor elk 150 euro. Het amendement heeft tot gevolg dat geen enkele bijdrage verschuldigd zal zijn, terwijl krachtens het wetsontwerp een bijdrage van 300 euro verschuldigd was geweest (belastinggrondslag van 1.500 euro, 150 euro x 10).

Zij vraagt zich tevens af of het amendement, in vergelijking met het wetsontwerp, effectief meer billijkheid ten aanzien van de mandatarissen zal creëren, daar de bijdrage wordt betaald door de instelling, en niet door de individuele mandatarissen.

Mevrouw Trees Pieters (CD&V) wenst enige toelichting bij de laatste zin van het amendement, die de woorden «*eigen uitgaven van de instelling*» bevat. Wat wordt daaronder verstaan?

Welke situatie beoogt men in de praktijk wanneer men het verder heeft over «*de inkomens voor dewelke krachtens de sociale wetgeving een bijdrage reeds wordt geïnd*»?

De minister wijst er eerst en vooral op dat de nieuwe, bij amendement voorgestelde vrijstellingsregeling op individuele basis ten belope van 200 euro beoogt op-

rétablir l'égalité entre d'une part les institutions ayant peu de mandats et d'autre part celles qui en ont beaucoup, ce qui entraîne également, de manière indirecte, une plus grande égalité entre les mandataires eux-mêmes. L'amendement signifie que, lorsqu'un mandataire gagne plus que 200 euros, l'institution devra payer une cotisation de 20% sur la partie qui excède 200 euros, ce qui revient à immuniser les 200 premiers euros.

Pourquoi le montant de 200 euros? Afin de garder la philosophie du projet initial, consistant à exonérer de cotisation les émoluments peu importants; un montant de 200 euros étant, selon la ministre, un montant modeste.

Par «*dépenses propres à l'organisme*», il y a par exemple lieu d'entendre les sommes déboursées par l'organisme pour fournir le papier, les bics, le café, le chauffage etc...

Par «*revenus pour lesquels une cotisation est déjà perçue*», on vise les mandataires publics exerçant une activité indépendante, en dehors du mandat public et qui paient de ce fait déjà des cotisations sociales à l'INASTI sur leurs jetons de présence. Il est donné à ces personnes le choix suivant.

- Soit continuer à inclure leurs rémunérations de mandataire public dans leurs revenus d'indépendants, ce qui a pour effet que l'organisme ne doit pas payer de cotisation pour ce qui les concerne et que le mandataire n'est pas immunisé pour les 200 premiers euros. Il s'agit d'éviter une double imposition aux personnes qui ont l'habitude de faire entrer ces montants dans leur déclaration de revenu générale et paient déjà des cotisations d'indépendant sur leurs jetons de présence.

- Soit opter pour le régime consistant à faire payer la cotisation par l'organisme où ils siègent.

M. Dylan Casaer (*spa-spirit*) précise que lorsque l'on doit calculer un émolument net, il y a alors lieu d'appliquer par analogie la jurisprudence des Tribunaux du travail en cette matière, concernant les frais propres à l'employeur.

M. Benoît Drèze (*cdH*) demande des précisions concernant l'affirmation de Mme Sophie Pécriaux (*PS*) relative à la «*plus grande égalité entre mandataires*».

Mme Sophie Pécriaux (*PS*) répond à M. Drèze en se référant à l'exemple cité dans la justification de l'amendement. Une plus grande équité dans la base de calcul pour les institutions conduira à une plus grande équité au bénéfice des mandataires.

nieuw gelijkheid in te stellen tussen de instanties met een gering aantal mandaten en de instanties met veel mandatarissen. Indirect zorgt zulks er ook voor dat de mandatarissen zelf minder ongelijk worden behandeld. Het amendement houdt in dat de instelling, wanneer zij de mandataris een vergoeding betaalt van meer dan 200 euro, een bijdrage van 20% zal moeten betalen op het gedeelte dat 200 euro overschrijdt. Zulks betekent dat de eerste schijf van 200 euro *de facto* vrijgesteld is.

Waarom 200 euro? Omdat het in de bedoeling van het wetsontwerp lag de lage vergoedingen vrij te stellen van het betalen van een bijdrage, en die lijn door te trekken. Volgens de minister is 200 euro een bescheiden bedrag.

«*De eigen uitgaven van de instelling*» zijn bijvoorbeeld de uitgaven van de instantie voor papier, balpennen, koffie, verwarming enzovoort.

Met «*de inkomens voor dewelke krachtens de sociale wetgeving een bijdrage reeds wordt geïnd*» worden de inkomens bedoeld van de openbare mandatarissen die naast hun openbaar mandaat een zelfstandige beroepsactiviteit uitoefenen, en aldus reeds sociale bijdragen op hun presentiegelden aan de RSVZ betalen. Die personen worden voor de volgende keuze gesteld:

- ofwel hun bezoldigingen als publiek mandataris blijven opnemen in hun inkomsten als zelfstandige, hetgeen tot gevolg heeft dat de instelling geen bijdrage moet betalen wat hen betreft, alsmede dat de mandataris niet wordt vrijgesteld voor de eerste 200 euro. Het is de bedoeling te voorkomen dat wie de gewoonte heeft die bedragen op te nemen in zijn algemene inkomens-aangifte, en reeds zelfstandigenbijdragen betaalt op zijn presentiegeld, tweemaal zou worden belast;

- ofwel opteren voor de regeling waarbij de bijdrage wordt betaald door de instelling waarin ze zitting hebben.

De heer Dylan Casaer (*sp.a-spirit*) preciseert dat wanneer een netto-vergoeding moet worden berekend, terzake de soortgelijke jurisprudentie van de arbeidsrechtbanken dient te worden toegepast wanneer het gaat om de kosten die eigen zijn aan de werkgever.

De heer Benoît Drèze (*cdH*) vraagt nadere toelichtingen omtrent de uitspraak van mevrouw Pécriaux over een grotere onderlinge gelijkheid tussen mandatarissen.

Mevrouw Sophie Pécriaux (*PS*) verwijst in antwoord op de vraag van de heer Drèze naar het voorbeeld dat werd aangehaald bij de toelichting van het amendement. Een billijker berekeningsgrondslag voor de instellingen zal leiden tot meer billijkheid ten voordele van de mandatarissen.

M. Benoit Drèze (cdH) n'est pas satisfait de la réponse donnée par *Mme Pécriaux* car l'on parle d'une taxe vis-à-vis des organismes et non pas vis-à-vis des mandataires.

Mme Sophie Pécriaux (PS) confirme que la base de calcul se fait au niveau de l'organisme, sur base de chaque mandataire pris individuellement.

La ministre, suite aux discussions, maintient son soutien à l'amendement.

Art. 7

L'amendement n°6 (DOC 51 1694/003) de Mme Dalila Douifi (sp.a-spirit) et consorts modifie l'article 7 du projet, afin de mieux préciser l'affectation des sommes perçues. Un mécanisme de répartition est ainsi institué entre l'INASTI, l'ONSS et le Fonds pour l'équilibre financier du statut social des travailleurs indépendants.

Mme Sophie Pécriaux (PS) présente l'amendement n°6: cet amendement prévoit une répartition du produit de la mesure entre l'INASTI et l'ONSS. Le gouvernement négocie dans le budget le montant garanti à l'INASTI et le solde est réparti entre l'ONSS et l'INASTI, via un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

Mme Trees Pieters (CD&V) déduit du fait qu'un éventuel surplus, par rapport aux 8 millions euros prévus, soit distribué entre l'ONSS et l'INASTI, qu'un montant supérieur à ces 8 millions euros sera sans doute récolté. Elle soutient donc la demande formulée, tant par *M. Benoit Drèze (cdH)* que par *Mme Muriel Gerken (Ecolo)* d'obtenir de la ministre un tableau budgétaire.

Mme Muriel Gerken (Ecolo) constate que l'article 7, § 4 du projet assimile les cotisations visées par le projet aux cotisations dues en vertu de la législation sociale, ce qui a pour effet que ces sommes seront déductibles du revenu imposable de ces organismes. Elle pose donc la question de l'incidence budgétaire et fiscale, tant de l'amendement que du projet initial.

La ministre précise qu'il a été tenu compte de ces impacts budgétaires. L'amendement ne change en effet rien à l'article 7, § 4 du projet initial. Il faudra toutefois voir le choix opéré par les institutions concernées

Voor *de heer Benoît Drèze (cdH)* volstaat het antwoord van mevrouw Pécriaux niet, want er wordt gesproken van een heffing ten laste van de instellingen en niet ten laste van de mandatarissen.

Mevrouw Sophie Pécriaux (PS) bevestigt dat de berekeningsgrondslag per instelling wordt bepaald, op grond van elke mandataris afzonderlijk.

Ingevolge de besprekingen handhaaft *de minister* haar steun voor het amendement.

Art. 7

Mevrouw Dalila Douifi (sp.a-spirit) c.s. dient amendement nr. 6 (DOC 51 1694/003) in, dat ertoe strekt preciezer aan te geven waarvoor de geïnde bedragen bestemd zijn. Aldus wordt een verdelingsregeling ingesteld tussen het RSVZ, de RSZ en het Fonds voor het financieel evenwicht in het sociaal statuut der zelfstandigen.

Mevrouw Sophie Pécriaux (PS) geeft toelichting bij amendement nr. 6; dat amendement strekt ertoe de opbrengst van de maatregel te verdelen onder het RSVZ en de RSZ. De regering onderhandelt bij de begroting over het voor het RSVZ gewaarborgde bedrag, en het saldo wordt verdeeld onder de RSZ en het RSVZ via een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

Mevrouw Trees Pieters (CD&V) besluit uit een en ander dat aangezien het bedrag dat boven de in uitzicht gestelde 8 miljoen euro zou uitkomen, zal worden verdeeld onder de RSZ en het RSVZ, wellicht meer dan die 8 miljoen euro zal worden ingezameld. Zij steunt derhalve het verzoek van *de heer Drèze (cdH)* en mevrouw Gerken (Ecolo) aan de minister om een begrotingstabel te verstrekken.

Mevrouw Muriel Gerken (Ecolo) constateert dat krachtens artikel 7, § 4, van het wetsontwerp de bijdragen waarop het wetsontwerp betrekking heeft, over één kam worden geschoren met de bijdragen welke krachtens de sociale wetgeving verschuldigd zijn. Zulks heeft tot gevolg dat die bedragen aftrekbaar zullen zijn van het belastbaar inkomen van die instellingen. Zij vraagt dan ook welke budgettaire en fiscale weerslag het amendement én het wetsontwerp zullen hebben.

De minister preciseert dat met die weerslag op de begroting rekening is gehouden. In feite brengt het amendement geen enkele wijziging aan in artikel 7, § 4, van het wetsontwerp. Om de echte impact op de be-

(soit le maintien du même niveau d'émolument net nécessitant de la part de l'organisme des dépenses supplémentaires à concurrence du montant de la nouvelle perception, soit une répercussion de la nouvelle perception sur les mandataires en diminuant à due concurrence leurs émoluments nets) pour connaître l'impact réel sur le plan budgétaire.

Art. 8, 9 et 10

Aucune remarque n'est formulée

Art. 11

M. Benoit Drèze (cdH) demande pourquoi le délai de prescription a été fixé à 5 ans.

La ministre répond qu'une concordance est recherchée avec le statut social des indépendants.

Art. 12

Aucun membre de la commission ne formule de remarque

Art. 13

L'amendement n°7 (DOC 51 1694/003) déposé par Mme Dalila Douifi (sp.a.-spirit) prévoit l'adaptation des mesures transitoires prévues dans le projet initial afin que les obligations imposées par la loi puissent être réalisées en 2005, malgré le fait que la loi ne sera sans doute publiée qu'après le 1er juillet 2005. Pour la seule année 2005, la date ultime d'affiliation est ainsi fixée au 1er septembre et la date ultime de paiement des cotisations au 31 décembre 2005.

Mme Sophie Pécriaux (PS) commente l'amendement n°7 à l'article 13: cet amendement allonge les délais ultimes d'inscription des organismes à l'Institut national du 1er juillet 2005 au 1er septembre 2005.

Il en va de même pour le paiement de la cotisation 2005 qui devra être payée non plus avant le 1er octobre 2005 mais avant le 1er décembre 2005.

Mme Trees Pieters (CD&V) approuve que la date ultime d'affiliation soit portée, pour l'année 2005, du 1er juillet au 1er septembre; elle émet toutefois des doutes quant au caractère praticable d'un tel délai.

groting te kennen, zal wel moeten worden afgewacht welke keuze de betrokken instellingen zullen maken (hetzij de huidige netto-vergoeding handhaven – wat voor de instelling bijkomende uitgaven vergt ten belope van het bedrag van de nieuwe heffing –, hetzij de nieuwe heffing in die zin op de mandatarissen afwentelen dat hun netto-vergoedingen dienovereenkomstig worden verlaagd).

Art. 8, 9 en 10

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

Art. 11

De heer Benoît Drèze (cdH) vraagt waarom de verjaringstermijn op 5 jaar werd vastgelegd.

De minister antwoordt dat is gestreefd naar overeenstemming met het sociaal statuut van de zelfstandigen.

Art. 12

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Art. 13

Mevrouw Dalila Douifi (sp.a.-spirit) c.s. dient amendement nr. 7 (DOC 51 1694/003) in, dat ertoe strekt de overgangsmaatregelen waarin het wetsontwerp voorziet aan te passen, opdat de bij wet opgelegde verplichtingen in 2005 zouden kunnen worden toegepast, ofschoon de wet waarschijnlijk pas na 1 juli 2005 zal worden bekendgemaakt. Alleen voor 2005 werd de uiterste aansluitingsdatum vastgelegd op 1 september, en de uiterste betalingsdatum van de bijdragen op 1 december 2005.

Mevrouw Sophie Pécriaux (PS) geeft toelichting bij amendement nr. 7 op artikel 13; dit amendement is erop gericht de uiterste datum waarop de instellingen zich bij het Rijksinstituut moeten inschrijven te verschuiven van 1 juli 2005 naar 1 september 2005.

Hetzelfde geldt voor de betaling van de bijdrage voor 2005, die niet langer vóór 1 oktober 2005, doch vóór 1 december 2005 zal moeten worden betaald.

Mevrouw Trees Pieters (CD&V) is het er mee eens dat de aansluitingsdatum voor het jaar 2005, van 1 juli op 1 september wordt gebracht; toch uit zij haar twijfels omtrent de haalbaarheid van een dergelijke termijn.

Art. 14 et 15

Aucune remarque n'est formulée.

V. — VOTES

Articles 1 et 2

Les articles 1 et 2 sont adoptés par 10 voix contre 4.

Art. 3

Les amendements n°1 et 2 sont rejetés par 11 voix et 3 abstentions.

L'article 3 est adopté par 10 voix contre 4

Art. 4

Les amendements n°3 et 4 sont rejetés par 11 voix et 3 abstentions.

L'article 4 est adopté par 10 voix contre 4.

Art. 5

L'article 5 est adopté par 10 voix contre 4.

Art. 6

L'amendement n°5 est adopté par 10 voix contre 4.

L'article 6, ainsi modifié, est adopté par 10 voix contre 4.

Art. 7

L'amendement n°6 est adopté par 10 voix contre 4.

L'article 7, ainsi amendé, est adopté par 10 voix contre 4.

Art. 8 à 12

Les articles 8, 9, 10, 11 et 12 sont adoptés par 10 voix contre 4.

Art. 14 en 15

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

V. — STEMMINGEN

Artikelen 1 en 2

De artikelen 1 en 2 worden aangenomen met 10 tegen 4 stemmen.

Art. 3

De amendementen nrs. 1 en 2 worden verworpen met 11 stemmen en 3 onthoudingen.

Artikel 3 wordt aangenomen met 10 tegen 4 stemmen.

Art. 4

De amendementen nrs. 3 en 4 worden verworpen met 11 stemmen en 3 onthoudingen.

Artikel 4 wordt aangenomen met 10 tegen 4 stemmen.

Art. 5

Artikel 5 wordt aangenomen met 10 tegen 4 stemmen.

Art. 6

Amendement nr. 5 wordt aangenomen met 10 tegen 4 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 6 wordt aangenomen met 10 tegen 4 stemmen.

Art. 7

Amendement nr. 6 wordt aangenomen met 10 tegen 4 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 7 wordt aangenomen met 10 tegen 4 stemmen.

Art. 8 tot 12

De artikelen 8 tot 12 worden aangenomen met 10 tegen 4 stemmen.

Art. 13

L'amendement n°7 est adopté par 10 voix contre 4.

L'article 13, ainsi modifié, est adopté par 10 voix contre 4.

Art. 14 et 15

Les articles 14 et 15 sont adoptés par 10 voix contre 4.

*
* *

L'ensemble du projet de loi, ainsi modifié, est ensuite adopté par 9 voix contre 3.

Par conséquent, les deux propositions de loi jointes deviennent sans objet.

Le rapporteur,

Trees PIETERS

Le président,

Paul TANT

Liste des dispositions nécessitent des mesures d'exécution (Règlement, article 78.2):

Art. 5
Art. 7
Art 9

Art. 13

Amendement nr. 7 wordt aangenomen met 10 tegen 4 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 13 wordt aangenomen met 10 tegen 4 stemmen.

Art. 14 en 15

De artikelen 14 en 15 worden aangenomen met 10 tegen 4 stemmen.

*
* *

Het gehele aldus geamendeerde wetsontwerp wordt vervolgens aangenomen met 9 tegen 3 stemmen.

Bijgevolg vervallen de twee toegevoegde wetsvoorstellen.

De rapporteur,

Trees PIETERS

De voorzitter,

Paul TANT

Lijst van de bepalingen die een uitvoeringsmaatregel vergen (Reglement, artikel 78.2):

Art. 5
Art. 7
Art. 9